

POGODA
Dzisiaj zachmurzenie zmienne, porywisty wiatr z prędkością 25 mil/godz.; temperatura najwyższa 58 F (14.5 C).
Jutro rozpogodzenie, nieco cieplej.
Wschód słońca o godz. 6:42 rano, zachód o 6:42 wieczorem.

Bziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj wtorek, 26 września — Kosmy i Damiana, Teresy.
Jutro środa, 27 września — Wincentego, Amadeusza.
Pojutrze czwartek, 28 września — Marka, Wacława.

No. 185 Rok (Vol.) LXXXII

CHICAGO, IL, Wtorek, 26 Września (September 26), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141

50¢

PROPOZYCJE BUSHA NA FORUM ONZ

Wyniki Spotkań Min. Balcerowicza

W Dzisiejszym Numerze Znajdziecie:

- * "Skoro czarny ma być równy, to kim będę ja?" (str. 4)
- * W dziale "Z techniką na ty" — Gdzie człowiek nie może (str. 2)
- * Ogłoszenia organizacyjne (str. 3)
- * Moczenie nocne u dzieci — w "Dziale kobiet" (str. 5)
- * Wybory do lokalnych władz szkolnych (str. 8)

Agencje Donoszą z Chin

Pekin (Reuters) — Dziesięć bud-dyjskich zakonnic zostało skazanych na karę więzienia za — jak to określiła chińska prasa — "wykrzykiwanie reakcyjnych sloganów i popełnienie czynów kryminalnych mających na celu osłabienie i podział kraju ojczystego".

Mniszki otrzymały kary pozbawienia wolności od dwóch do trzech lat, a reżymowemu środkowi masowemu przekazu podkreślają, że wyrok brzmi: "skazane na przysposobienie robotnicze" — co jest powszechnie przyjętym terminem służącym do określenia zamknięcia w obozie przymusowej ciężkiej pracy fizycznej.

Jedynym przewinieniem zakonnice były okrzyki wznoszone w centrum Lhasy: "wolność dla Tybetu".

★ ★ ★

Pekin (UPI) — Nadchodzący weekend to w Pekinie i innych miastach chińskich czas organizowania masowych, reżymowych uroczystości związanych z czterdziestą rocznicą powstania państwa komunistycznego.

Zanim dojdzie do wielkich parad, festynów, przedstawień i pokazów w Dniu Święta Narodowego (1 października) przypadającego w najbliższą niedzielę, dzień wcześniej w gmachu Wielkiej Sali Ludowej premier Li Peng podczas gali państwowej będzie gościł przedstawicieli całego korpusu dyplomatycznego akredytowanych w stolicy Chin.

W uroczystym przyjęciu udział wezmą dyplomaci prawie wszystkich państw zachodnich, mimo apeli dysydentów chińskich nawołujących do bojkotu reżymowych obchodów i przypominających niedawne wydarzenia na stołecznym Placu Tiananmen.

Rzecznik ambasady Stanów Zjednoczonych w Pekinie zakomunikował, że reprezentujący w Chinach nasz kraj amb. James Lilley nie podjął jeszcze ostatecznej decyzji odnośnie uczestnictwa w sobotniej gali.

★ ★ ★

Stołeczne dzienniki reżymowe piszą, że "chociaż" osiągnięto zdecydowane zwycięstwo w batalii z kontrrewolucyjnymi rozbójnikami to jednak nadal znikoma liczba elementów wrogich nie może się pogodzić z porażką". Podkreśla się, że ktokolwiek złamie obowiązujące w czasie stanu wojennego regulaminy zostanie bezwzględnie ukrany "zgodnie z panującą prawem".

Pewien pracownik sklepu spożywczego w centrum Pekinu powiedział zachodniemu korespondentowi, iż nie ma najmniejszej wątpliwości że wojsko lub milicja otworzy ogień w odpowiedzi na najmniejszą choćby próbę zakłócenia przebiegu obchodów komunistycznego święta państwowego. (bb)

Z Zachodnimi Ministrami Finansów

Pomoc Uzależniona Od Zgody Na Plan MFW i Banku Światowego

Washington (CT, UPI) — Przed udzieleniem pomocy finansowej Polsce, zachodnie potęgi ekonomiczne spodziewają się, że rząd Mazowieckiego wprowadzi program gospodarczy, zmuszający społeczeństwo do dalszych poświęceń a prowadzony pod nadzorem Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Oczekuje się, że nastąpi to jeszcze w tym roku.

Nowy minister finansów Polski, Leszek Balcerowicz przedstawił opracowany przez specjalistów z Solidarności plan reformy gospodarczej na spotkaniach z kilkoma ministrami finansów państw zachodnich, w tym z sekretarzem

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Kolumbia Za Legalizacją Narkotyków

Bogota (CT) Czołowy kandydat na prezydenta Kolumbii w poniedziałek opowiedział się za tym, by jego kraj zalegalizował narkotyki, co będzie skuteczną bronią w walce z producentami kokainy.

Senator Ernesto Samper ubiegający się o nominację Partii Liberalnej na urząd prezydencki w wywiadzie przyznał, iż "w wypadku przegranej z producentami kokainy jedyną możliwością pozostaje legalizacja narkotyków".

Samper jest pierwszym kandydatem prezydenckim w Kolumbii, który rzucił powyższy pomysł, lecz sama idea nie jest nowa. Wcześniej peruwiański minister spraw zagranicznych na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ przyznał, iż legalizacja narkotyków może okazać się jedynym sposobem rozwiązania istniejącego problemu.

W Peru tysiące chłopów utrzymuje się z uprawy rośliny koka, dlatego też nie wolno odbierać im jedynego środka utrzymania — twierdził Guillermo Larco-Cox, szef peruwiańskiej dyplomacji.

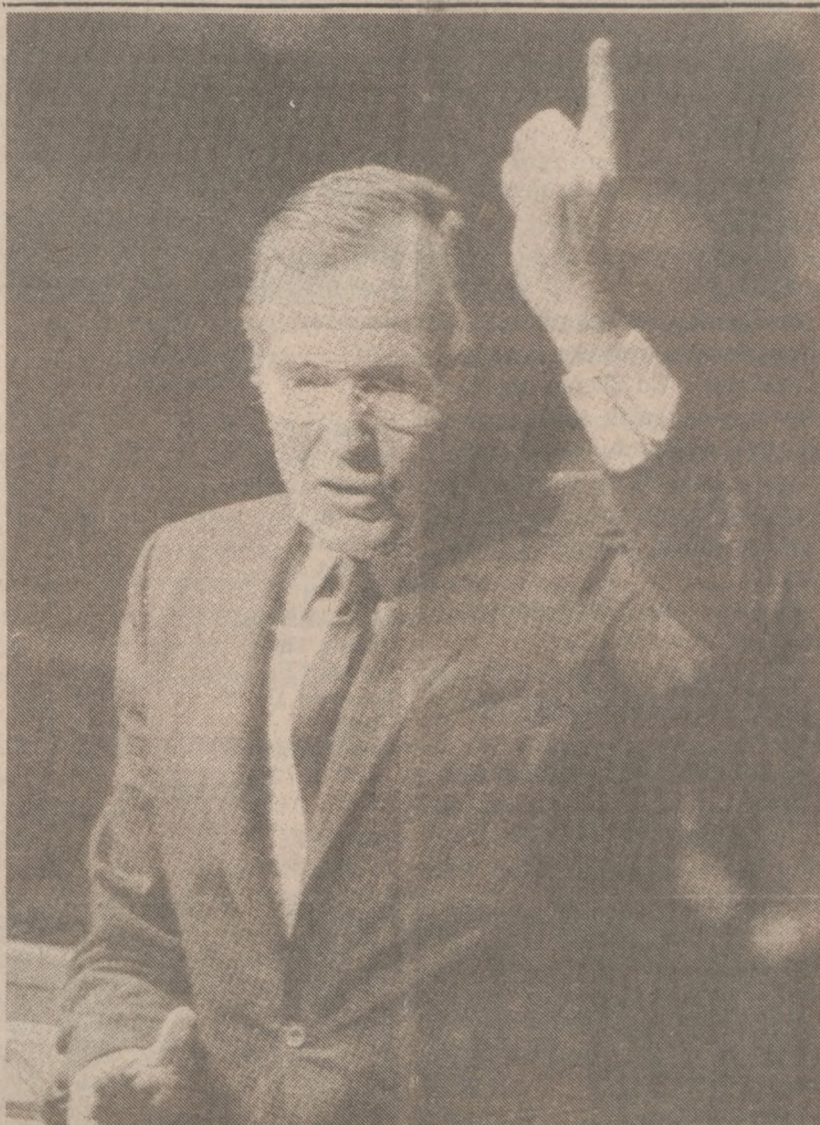
Z kolei burmistrz kolumbijskiego miasta Medellin w wywiadzie radiowym wezwał do rozpoczęcia negocjacji z producentami kokainy, gdyż "nie można pozwolić na to, by ginęli niewinni ludzie".

Od początku ogłoszonej przez rząd Kolumbii wojny z "narkotykowym podziemiem" mieli miejsce w tym kraju ponad 100 eksplozji bombowych. Zginęło już 6 osób, a 130 innych odniosło obrażenia.

Za negocjacjami opowiedział się także przewodniczący kolumbijskiej Izby Reprezentantów Norberto Morales, który na falach radia "Caracol" przyznał, iż otwarta wojna z producentami narkotyków prowadzi kolumbijską gospodarkę do ruiny.

Drogą telefoniczną Morales rozmawiał z dwoma przywódcami kartelu narkotykowego Medellin, którzy wyrazili gotowość zainwestowania wielu milionów dolarów w gospodarkę, jeśli zostanie zawarte zawieszenie broni.

Tymczasem administracja USA rozważa możliwość przyznania ulg handlowych w handlu z Kolumbią, a odpowiednie decyzje w tej sprawie zostaną podane do wiadomości publicznej po spotkaniu prez. Busha z Wulgilio Barco, które odbędzie się w tym tygodniu. (ak)

NOWY YORK — Na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ prezydent George Bush przedstawia propozycję redukcji o 80 proc. broni chemicznej znajdującej się w arsenałach obu mocarstw.

Wietnamscy "Doradcy" w Kambodży

Phnom Penh (Reuters, UPI) — Wzdłuż dróg, którymi wietnamskie oddziały wycofują się z Kambodży, kończą 10-letnią okupację kraju, zatkniętych jest tysiące flag w barwach narodowych Kambodży i Wietnamu. Na wielkich transparentach można przeczytać: "Dziękujemy Wam, Przyjaciele," "Niech żyje wieczne kambodżańsko-wietnamska solidarność" i wiele innych haseł utrzymanych w tym samym duchu.

Oficjalna propaganda reżimu w Phnom Penh wszystkimi możliwymi dostępnymi środkami stara się przekonać świat zewnętrzny o zbawczym wpływie wietnamskiej obecności na ziemiach Kambodży. Identyfikacja postawę prezentują władze w Hanoi.

Ambasador Wietnamu w Phnom Penh oświadczył: "Wycofanie naszych wojsk stało się wreszcie moż-

liwe, bowiem siły kambodżańskie obecnie są w stanie bez naszej pomocy bronić zdobyczą rewolucji." Dodał on także, że w Kambodży pozostaną jeszcze przez jakiś czas wietnamscy — jak to określił — "doradcy i specjaliści" w celu uzdrowienia gospodarki tego kraju. Zrzuconym na temat szczątków żołnierzy amerykańskich poległych na Półwyspie Indochińskim w czasie wojny wietnamskiej. Za całkowite zignorowanie jego propozycji Hun Sen ostro potępił administrację amerykańską.

Tymczasem przedstawiciele rządu Stanów Zjednoczonych w krótkim komentarzu odnoszącym się do wypowiedzi Sena oznajmili, że w chwili obecnej Washington nie może przystąpić do oficjalnych rozmów na wyżej wspomniany temat z przedstawicielami gabinetu Hun Sena, gdyż Stany Zjednoczone nie uznają władz w Phnom Penh za legalne. (bb)

Trudna Sesja Sowieckiego Parlamentu

Moskwa (Reuters, UPI) — M. Gorbaczow otworzył w poniedziałek sesję parlamentu poświęconą znalezieniu wyjścia z kryzysu gospodarczego oraz przyjęciu budżetu na rok 1990.

Mieszcząc się na Kremlu sala obrad została ostatnio wyposażona w nowe urządzenie do elektronicznego liczenia głosów.

Parlament skupi się głównie na problemach ekonomicznych, w tym na oszczędnym budżecie na przyszły rok, oraz projektów ustaw dotyczących własności, dzierżawy i wynajmu ziemi, jednolitego systemu podatkowego oraz uprawnień pracowniczych.

Parlament zebrał się w sytuacji, kiedy rosnąca inflacja, zadłużenie rządu, stały spadek wydajności pracy i wzrastające braki w zaopatrzeniu powodują coraz głośniejsze żądania, aby program pierestrojki Gorbaczowa zaczął dawać odczuwalne dla ludności efekty. (kc)

Min. Skubiszewski w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ

Nowy York. (Reuters) — W wystąpieniu przed Zgromadzeniem Ogólnym ONZ, min. spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski oświadczył, że Polska uszanuje istniejące układy z ZSSR co nie oznacza, że ograniczy to w jakiś sposób wybór własnego rządu.

"Kluczową sprawą polskiej strategii politycznej są nasze stosunki ze Związkiem Sowieckim. Wierzymy we wzajemne poszanowanie narodowych interesów. Zakładamy, że taka postawa nie narzuci żadnych ograniczeń jeśli chodzi o wybór czy zmianę systemu rządowego. Obecny rząd Polski postępuje w taki sposób, że działania w zakresie naszych najbardziej żywotnych interesów nie wchodziły w konflikt z interesami innych państw" — mówił Skubiszewski, katolik i profesor prawa. (eg)

Czeski Semtex Użyty w Ataku Na Francuski DC-10

Paryż (Reuters, UPI) — Katastrofa francuskiego samolotu DC-10 nad Afryką została spowodowana eksplozją plastikowego materiału wybuchowego semtex produkowanego w Czechosłowacji.

Dwie gazety francuskie, Liberation i Parisien Libere podają we wtorek, że na szczątkach odkryto ślady semtexu; ten sam materiał został użyty w grudniu w ataku na samolot Pan Am nad Lockerbie w Szkocji.

W katastrofie DC-10 linii francuskiej UTA nad Nigrem zginęło 170 osób — wszyscy pasażerowie i cała załoga.

Tak samo, jak nad Lockerbie, materiał wybuchowy wraz z detonatorem był ukryty w przenośnym aparacie radiowym, podają gazety. (kc)

Matka Walcząca o Dziecko Na Wolności

Washington (CT) — Sąd Dystryktu Columbia zwolnił z więzienia lekarkę znajdującą się w zakładzie karnym od ponad 2 lat za to, że nie pozwoliła swemu byłemu mężowi na odwiedzanie ich córek.

Do uwolnienia dr Elizabeth Morgan doszło dzięki specjalnym przepisom zatwierdzonym przez Kongres i podpisanym później przez prezydenta Reagana, które osobom oskarżonym o niewypelnienie postanowień sądu cywilnego ograniczają pobyt w więzieniu do 12 miesięcy.

Licząca 41 lat Morgan przebywała w zakładzie karnym od sierpnia 1987 roku za odmowę wykonania nakazu sądowego zezwalającego dr Ericowi Foretich na odwiedzanie jego 7-letniej córki Hilary. Morgan i Foretich są rozwiedzeni.

Morgan utrzymywała, iż Foretich napastował seksualnie ich córkę, czemu jej były mąż kategorycznie zaprzecza.

Jeszcze przed aresztowaniem dr Morgan ukryła córkę w nieznanym miejscu, by Foretich nie mógł jej odwiedzać.

Zapytana po wyjściu z więzienia, czy ma zamiar zobaczyć się ze swą córką Morgan oświadczyła, że uczyni to wkrótce, lecz nikt nie będzie wiedział, gdzie i kiedy to nastąpi.

Prawniki reprezentujący Foreticha twierdzą, iż uwolnienie dr Morgan nie jest zgodne z Konstytucją USA bowiem podważa władzę sądownictwa.

Wyjście uwięzionej kobiety na wolność nie kończy jej kłopotów prawnych. Nadal grozi jej rozprawa sądowna pod zarzutem nie przestrzegania nakazu sądowego i uprowadzenie dziecka. (ak)

Pozytywna Odpowiedź Delegacji ZSSR

Gotowość USA Do Redukcji 80 Proc. Broni Chemicznej

Nowy Jork (Reuters, CT) — Stwierdzając, iż "świat żyje zbyt długo w cieniu broni chemicznej" prezydent USA, George Bush ogłosił w poniedziałek, że Stany Zjednoczone gotowe są natychmiast zniszczyć 80 proc., swych arsenałów broni chemicznej jeśli Związek Sowiecki uczyni to samo.

Przemawiając na forum Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych przywódca USA oświadczył, iż po podpisaniu w Genewie porozumienia o zakazie posiadania i produkcji broni chemicznej, Stany Zjednoczone w ciągu najbliższych ośmiu lat zniszczą 98 proc., swych zapasów tego typu środków rażenia. Krok ten zostanie podjęty pod warunkiem jednakże, że ZSSR postąpi podobnie.

Prezydent Bush w swej propozycji poszedł jeszcze dalej. W wypadku podpisania układu o zakazie posiadania broni chemicznej przez 20 krajów zdolnych wyprodukować tego typu broń Stany Zjednoczone wyeliminują pozostałe 2 proc.

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Pomoc USA Dla Opozycji w Nikaragui

Washington (CST) — "Będziemy mieli jedną z niewielu okazji poparcia demokratyzacji totalitarnego społeczeństwa." Z takim stwierdzeniem administracja prezydenta Busha przesała do Kongresu wniosek o przyznanie \$9 mln na kampanię wyborczą Violety Chamorro ubiegającej się o urząd prezydenta Nikaragui z ramienia propozycji.

We wniosku o przyznanie pomocy finansowej sekretarz stanu James Baker stwierdził, iż Chamorro przewodzi walce zmierzającej do odsunięcia sandinistów od władzy w wyborach zapowiadzianych na luty przyszłego roku.

"Nie możemy ulegać iluzji, że czeka ich lekka walka" — powiedział Baker o Chamorro i innych opozycyjnych kandydatach. Równocześnie sekretarz stanu ostrzegł, iż sandiniści użyją armii, tajnej policji, biurokracji rządowej i wpływów w organizacjach masowych dla poparcia swego politycznego stanowiska.

Demokratyczni przywódcy Kongresu na razie szczegółowo studiują przedstawioną propozycję, lecz ich pierwsza reakcja była pozytywna.

Także podjęta inicjatywę zaakceptował były prezydent Jimmy Carter, któremu podczas spotkania w Białym Domu George Bush zaofiarował rolę nieoficjalnego obserwatora wyborów w Nikaragui.

Debatę nad zaproponowaną ustawą Kongres podejmie już przypuszczalnie w przyszłym tygodniu, by przyznane fundusze mogły dotrzeć do Nikaragui jeszcze w październiku, kiedy to rozpocznie się proces rejestracji wyborców.

Z przyznanych \$9 mln organizacja National Endowment for Democracy otrzyma \$5 mln, a pieniądze te przeznaczy na utrzymanie siedzib partii opozycyjnych, pomoc w rejestracji wyborców oraz kontrolę procesu głosowania.

NED, prywatna fundacja założona przez Kongres w roku 1982 w przeszłości zajmowała się pomocą w organizowaniu demokratycznych wyborów, między innymi w Polsce, Chile, Panamie i na Filipinach. (ak)

Z Technika i Nauką, Na Ty...

Dr inż. Andrzej Michalik
P.O. Box 41-594, Chicago, IL 60641

Gdzie Człowiek Nie Może...

Jednym z celów postępowania wielu ludzi było i jest wyłączenie się innymi przy wykonywaniu trudnych i monotonicznych czynności. Ponieważ psychiczna i fizyczna wytrzymałość żywych istot ma swoje granice, popularne stało się fantazjowanie na temat możliwości mechanicznych niewolników-robotów, jak nazwał te konstrukcje w latach 20-tych czeski pisarz, Karol Capek. Słowo "robot" stało się wkrótce najpopularniejszym terminem technicznym, wywodzącym się z języków słowiańskich i przyswojonym w międzynarodowej terminologii technicznej.

Początkowo próbowano budować roboty na wzór i podobieństwo człowieka, lecz wierne naśladowanie ruchów okazało się niemożliwe do osiągnięcia prostymi mechanizmami. Mechaniczne ludziki z antenami na głowach stały się tylko atrakcją wystaw i sklepów z zabawkami.

W fabrykach, przy taśmach produkcyjnych zaczęto jednak instalować coraz sprawniejsze automaty, które potrafią bezbłędnie, bez zmęczenia i znużenia zastępować ludzi. Szybkość i precyzja automatów takich jak spawalnicze i lakiernicze stosowane na taśmach produkcyjnych samochodów jest nawet nie do osiągnięcia przez ludzi. Na przykład dziesięcioramienne robot potrafi zespawać w kilkuset punktach karoserię samochodową w ułamku minuty.

Dodawanie takim automatom "inteligencji", to znaczy zdolności reagowania w nietypowych sytuacjach wymagało jednak wstępnego przewidzenia takich sytuacji, zamontowania czujników i ułożenia przez konstruktora odpowiedniego programu działania. Do dzisiaj robot nie może nie sam "wymyśleć" i w tym sensie nie może dorównać nawet prostym zwierzętom.

Coraz częściej spotyka się konieczność wykonywania skomplikowanych czynności w warunkach, które są dla człowieka zabójcze. Przykładem może być naprawa wnętrza reaktora atomowego, kontrola od wewnątrz szybów i rurociągów naftowych, naprawa kabli podmorskich czy przewidywane niedługo składanie elementów stacji kosmicznych.

Od dość dawna stosowane są tzw. manipulatory będące jakby przedłużonymi ramionami człowieka, który mógł wykonywać różne czynności w izolowanej komorze obserwując wszystko z zewnątrz przez wizjony. Ostatnie postępy mechaniki a zwłaszcza elektroniki umożliwiły mechaniczne rozdzielanie i oddalenie od siebie części nadawczej i wykonawczej. Urządzenia takie zwane telerobotami zadziwiają precyzją ruchów i inteligentną reakcją na otoczenie. Trzeba jednak widzieć, że wszystkie te czynności sterowane są zdalnie przez niewidocznego człowieka.

Aby sterujący robotem człowiek "czuł" co się dzieje w otoczeniu, robot musi być wyposażony w przekazniki zmysłów. Słuch i głos może

być łatwo przeniesiony na odległość przez mikrofony, słuchawki i głośniki, nie jest to jednak zmysł najważniejszy. Niezbędny w takich konstrukcjach wzrok zapewniają dobrze znane kamery telewizyjne zamontowane na "głowach" robotów i wizjony-monitory przed oczami sterującego robotem człowieka.

Najtrudniejszą sprawą okazało się zdalne transmitowanie zmysłu dotyku. Jest to o tyle ważne, że mechanizmy robota "nie czując" reakcji (twardości) chwyatanych przedmiotów mogą łatwo je zgnieść lub upuścić. Ręka człowieka ma niezliczoną ilość nerwów i dziesiątki mięśni uruchamianych niezależnie. Przy obecnym stanie techniki trudno naśladować budowę ręki, gdyż każdy mięsień musiałby być zastąpiony cylindrem i tłoczkiem (hydraulicznym lub pneumatycznym) a każdy nerw to czujnik dotyku i kabel elektryczny. Dopiero wprowadzeniem miniaturowych silniczków (o których pisałem przed kilkoma miesiącami) i zwielokrotnione przesyłanie sygnałów po światłowodach (podobnie jak zwielokrotniane są rozmowy telefoniczne) może udoskonalić ręce robota.

Jeden z niewielu dotychczas telerobotów w pełni naśladowujących ruchy człowieka został zbudowany w Centrum Oceanograficznym U.S. Navy. Celem tej konstrukcji jest zbudowanie zdalnie sterowanego nurka, który mógłby na głębokościach wielu kilometrów instalować, wymieniać i naprawiać urządzenia oraz kable. Aby sterujący nurkiem-robotem operator mógł się łatwo wczuć w otoczenie, zachowano proporcję rąk i głowy umieszczając miniaturowe kamery w miejscu oczu.

Bardziej praktyczne okazały się jednak teleroboty mniej przypominające stabilne i pewniejsze w działaniu. Przykładem może być robot-strażak, który jest wózekiem gąsienicowym zdolnym nawet do poruszania się po schodach pałacego się domu i pomagający ludziom w ucieczce. Robot ten mierzy temperaturę na drodze ucieczki, gazi wokół płomienie i mówi do ludzi (przez głośniki) głosem operatora, który dzięki transmitowanemu z telerobota obrazom i sygnałom poznanym wewnątrz pałacego się domu. Robot taki może znacznie dłużej przebywać w płomieniach niż najlepiej zabezpieczony strażak.

Telerobotami zajmuje się intensywnie wojsko, lecz są to prace okryte tajemnicą. Z niewielu udostępnionych powszechnie rozwiązań należy wspomnieć robota-sapera rozbijającego miny i bomby oraz bezzałogowe samolotki zwiadowcze służące geodetom do fotografowania terenu.

W telerobotach można łatwo zmienić skalę działania. Telerobotem jest potężne ramię promu kosmicznego i miniaturowe narzędzie chirurgiczne wprowadzane do przewodu pokarmowego a nawet do żył.

Chicago Rosty's Win 1989 Milwaukee 12" Softball Crown

Blank Milwaukee, Wis. 8 to 0

In a season of miracles the Cong. Dan Rostenkowski Chicago Rosty's were at there best.

Chicago in winning the Milwaukee, Wis. 12" round robin softball title beat the Wauwatosa "Budwiesers" 6 to 5 in first round play.

Milwaukee "best" edged the West-Allis, "Schlitz" 11 to 10 also to advance.

In 2nd round play Milwaukee beat the Wauwatosa Buds' 7 to 6 while Chicago with a 9 run first inning beat West Allis, Wis. 16 to 6 to set up a championship game and the bragging rights for eighter Chicago or Milwaukee.

On this given day it was Chicago. Singles by Hienie, Rauch and Mozdierz gave Chicago a 1 to 0 first inning lead.

They added 2 more runs in the third inning on a walk to Ed Shepps and singles by Tom Ulrich and Gene Mozdierz for a 3 to 0 Chicago lead.

The game was well played with strong defence by both teams.

Outfielder's Ed Shepps and Dan Waters along with strong infield play by Stan Rauch, Gene Mozdierz and especially by steady Eddie Boyk and Morrie Lane that saw the Chicago infield reel off 4 double plays.

Pitcher Tom Ulrich pitched a neat 6 hitter for Chicago.

The catching was shared by Leo Twarski and young reliable Tommy Hoffman.

It was Tom's first softball play in a while.

Chicago scored 5 big runs in the 8th. inning and coasted to a well played 8 to 0 win.

Dan Waters, Gene Mozdierz and Morrie Lane each with 3 hits sparked Chicago.

Dan Water's big 3 run home-run in the 8th was the games only home run.

Chicago edged the Wauwatosa "Bud's" 6 to 5 in first-round play.

Bob Schultz with 3 hits and Ralph

Kappleman with 2 hits sparked the Chicago offence.

In the 16 to 6 Chicago win over West Allis, Dan Waters with 5 hits led Chicago.

Ed Shepps, Ralph Hienie followed with 4 hits each.

The Chicago Rosty's finished there 1989 season with a super 26 won and 7 loss record.

After finishing in a second place tie in a Mt. Clemens Mich. and London, Ont. Canada 12" softball tournament Chicago hit the jackpot in Milwaukee, Wis., with a nifty 8 to 0 title win.

Mr. Al Hillman and Mr. Fred Manella are in charge of the Milwaukee, Wis. 12" program that has 24 "50" and over soft ball teams.

Chicago is co-managed by Tom Hoffman and Gene Mozdierz.

Missing due to injuries and vacations were Ted Hoffman, John Szyłowicz, Joe Koss, Phil Costa, Mike Hoffman and John Skowron who were very much missed.

BOX SCORE Chicago—8

	AB	R	H	BI
Hienie, LF.....	5	1	2	1
Rauch, 3B.....	5	1	2	0
Mozdierz, SS.....	5	1	3	2
Waters, CF.....	5	1	3	3
Boyk, SS.....	5	0	2	0
Ziemba, RF.....	4	1	1	0
Lane, 2B.....	5	1	3	1
Kappleman, LF.....	1	0	1	0
Schultz, 1B.....	4	0	1	0
Shepps, CF.....	3	1	1	1
Towarski, C.....	3	0	1	0
Ulrich, P.....	3	1	1	0
Tom Hoffman, C.....	1	0	1	0

Milwaukee—0

	AB	R	H	BI
Wade, CF.....	3	0	0	0
Jaworski, 1B.....	3	0	2	0
Reed, 3B.....	3	0	0	0
Stopa, LF.....	3	0	0	0
Manella, CF.....	3	0	1	0
Fritz, 2B.....	3	0	1	0
Danella, CF.....	3	0	0	0
Pratt, SS.....	3	0	1	0
Roger, C.....	3	0	1	0
Rice, RF.....	2	0	0	0
Upton, P.....	2	0	0	0

	LINE SCORE
Chicago.....	1 0 2 0 0 0 0 5 0—8
Milwaukee.....	0 0 0 0 0 0 0 0 0—0

Festiwal Filmów Polskich Od 1 Do 8 Października

Niedziela, 1 października	Środa, 4 października
4:00—Sztuka kochania (1989) reż. Jacek Bromski (96 min.)	7:00—Nadźór (1983) reż. Wiesław Saniewski (110 min.)
6:00—Magnat (1986) reż. Filip Bajon (185 min.)	9:00—Obywatel Piszczek (1988) reż. Andrzej Kotkowski (105 min.)
Poniedziałek, 2 października	Czwartek, 5 października
7:00—Niezwyczajna podróż Baltazara Kobera (1988) reż. Wojciech Jerzy Has (110 min.)	7:00—Filmy krótkometrażowe
9:00—Dotknięci (1988) reż. Wiesław Saniewski (129 min.)	9:00—Sztuka kochania
Wtorek, 3 października	Piątek, 6 października
7:00—Piłkarski poker (1989) reż. Janusz Zaorski (111 min.)	7:00—Piłkarski poker
9:00—Schodami w górę, schodami w dół (1988) reż. Andrzej Domalik (120 min.)	9:00—Dotknięci

Projekcje filmów odbywają się w Copernicus Center przy 5216 W. Lawrence Ave., tel. 777-8898.

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadaj w rozpacz... my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Życzliwi Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychiczych Konsekwencjach Uzuwania Ciąży.

AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY Medical-Surgical Center

**SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIET
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE**

- Badania Krwi i Mocz na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

**725-0200
5086 N. ELSTON**

Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

Teatr Jednego Aktora i Koncert Grechuty

Dwie Ciekawe Imprezy "Studio Pod Wiórem '88"

Roman Radomski w spektaklu "Hotel Pana Boga."

"Studio pod wiórem - '88" mieszczące się w Wooden Gallery Jerzego Kenara (1007 N. Wolcott) przygotowuje 2 wielkie atrakcje:

— "Hotel Pana Boga" — spektakl jednego aktora tj. Romana Radomskiego oraz

— wystawa pastel i koncert Marka Grechuty.

Roman Radomski był członkiem i współtwórcą słynnego "Teatru Ósmego Dnia," który po odebraniu mu przez władze PRL lokalu i innych prześladowaniach, przeniósł się prawie w całości na Zachód. Radomski został w Polsce i założył (wraz z Jadwigą Jurgą) własny teatr — Teatr im. A. Artaud.

W swoim autorskim przedstawieniu "Hotel Pana Boga" (którego jest pełnym twórcą od scenariusza po scenografię i wykonanie) oparł się głównie na tekstach Rainera Marii Rilke'go.

Marek Grechuta, poeta i pieśniarz, członek kabaretu "Piwnica pod Baranami," przedstawi cykl pieśni, do których inspiracją były obrazy oraz wybrane spośród tych, które przyniosły mu sławę i określenie: Bob Dylan z Polski. Ponad-

to zaprezentuje w galerii 30 swoich pastelowych obrazów składających się na wystawę pt. "Pejzaż Polski."

Obydwie imprezy artystyczne będą miały miejsce w Wooden Gallery w piątki i soboty, 29 i 30 września oraz 6 i 7 października.

"Hotel Pana Boga" — godz. 8 wieczorem.

Występ Grechuty — o godz. 10:00 wieczorem.

Ponadto Marek Grechuta wystąpi w niedzielę: 1 i 8 października, o godz. 7:30.

Bilety na obie imprezy do nabycia w księgarni "Polonia" (2886 N. Milwaukee Ave., tel. 489-2554) oraz w "Studio pod wiórem" (1007 N. Wolcott Ave., tel. 278-0939). Na przedstawienie teatralne bilety sprzedawać będzie także Dreiske Performance (1517 W. Fullerton, tel. 281-9075).

Ceny biletów: na występy Grechuty - \$10; na spektakl "Hotel Pana Boga" — \$10 przed wejściem, \$8 w przedsprzedaży i \$6 dla grup powyżej 6 osób, członków Wooden Gallery, emerytów i studentów. Parkować można na rogu Division i Wolcott przed szkołą (wejście od Division). (eb)

BIURA ADWOKACKIE KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer

- (N.W. Corner Archer & S. Kildare)
- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cieleśne
- obrażenia cieleśne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414
MÓWIMY PO POLSKU

NIE POZWÓLCIE, BY ZASKOCZYŁA WAS JASKRA

Często bywa niezauważona, aż do momentu, gdy okazuje się, że jest już za późno. Jaskra, wiążąca się ze zwiększonym ciśnieniem w oku, jest głównym powodem ślepoty u osób w wieku powyżej 40 lat.

By umówić się na bezpłatne badanie na jaskrę, prosimy dzwonić do The Eye Center w Illinois Masonic Medical Center, 883-7154.

The Eye Center

ILLINOIS MASONIC MEDICAL CENTER

Putting your eyes first.

836 W. Wellington Avenue
Chicago, Illinois 60657
312-883-7148

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LEKARSKIE DLA KOBIET

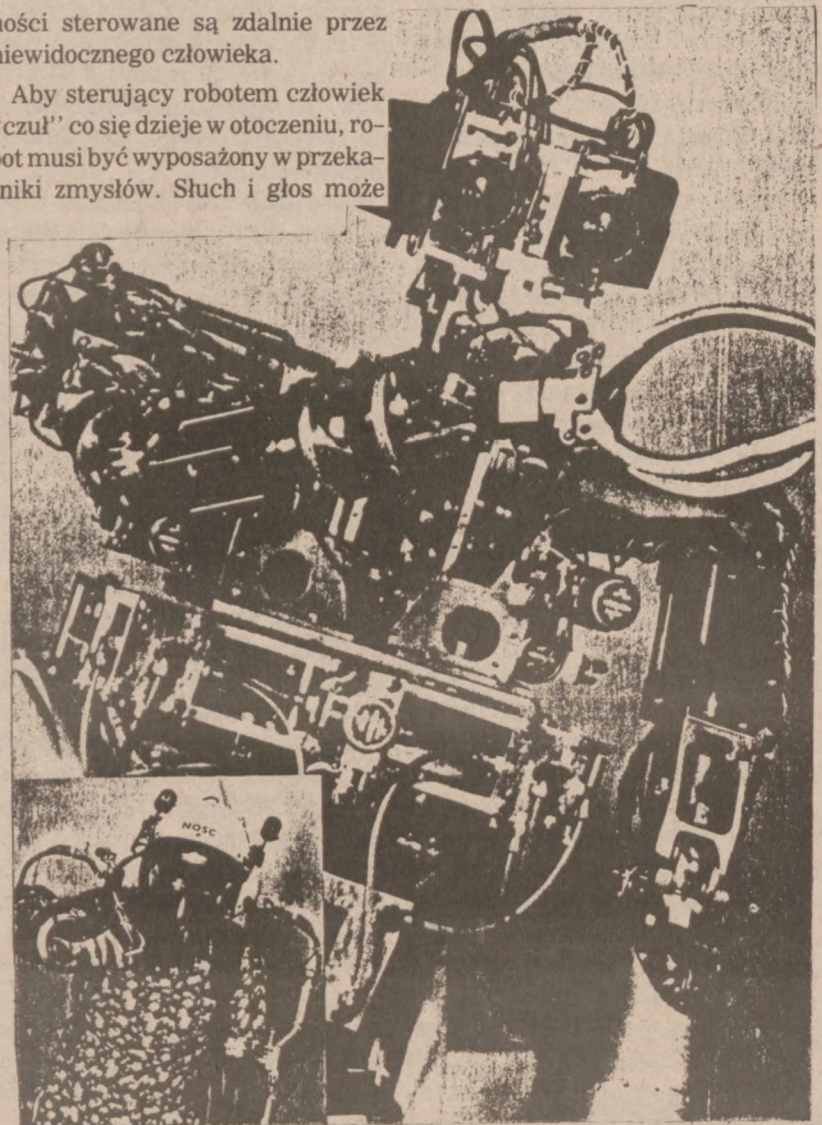
Doświadczony Specjalista

GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku

- Zabiegi ginekologiczne
- Próby Ciążowe
- Troskliwa opieka

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726

2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

Wszystkie ruchy tego telerobota to tylko powtórzenie na odległość ruchów operatora.

"Słowik Londynu" Gościem "Spotkań z Muzyką"

Na rozpoczęcie sezonu muzycznego 1989-90 Henryk Wawrzyczek proponuje koncert spod znaku nieco lepszej muzy. 19 program z cyklu: "Spotkania z muzyką" nosi tytuł: "Czar walc" — i oparty będzie w większości na muzyce operetkowej. Kankan, czardasz, a przede wszystkim walc — to tańce, na których bazuje większość operetkowych melodii; podobnie będzie i w tym koncercie, przy czym główny akcent położono na formę walcu. Oczywiście wcale nie jest to prym wiodła będzie operetka wiedeńska. Usłyszymy cały wachlarz najpiękniejszych arii, pieśni i duetów operetkowych "króla walcu": Johnesa Straussa, Fr. Lehara, E. Kalmana i innych. Melodie z "Barona cygańskiego," "Zemsty nietoperza," "Hrabiny Maricy," "Księżniczki czardasza," "Wesołej wdówki" czy "Krainy uśmiechu" — zawsze przyjmowane są entuzjastycznie przez słuchaczy — a gdy dochodzą do tego "Odgłosy wiosny" Straussa, fragmenty "My Fair Lady," "Skrzypka na dachu," kilka pozycji operowych z "Romansem Nadira" i duetem z "Cyganerii" — to już teraz można mieć wyobrażenie jak wielki czar będzie miała muzyka tego koncertu.

Ale sama muzyka to jeszcze nie wszystko. Bardzo istotną rzeczą jest jej wykonanie. Pod tym względem Henryk Wawrzyczek — dyrektor artystyczny. "Spotkań z muzyką" stara się zawsze przedstawić słuchaczom wykonawców najlep-

szych z najlepszych. Solistami koncertu: "Czar walc" będą: Stanisława Horwat — zwaną "Słowikiem Londynu" oraz znakomity polski tenor Józef Homik.

Stanisława Horwat — znana jest doskonale nie tylko melomanom europejskim ze swych licznych występów w teatrach operetkowych i rewiowych w Anglii, we Francji i całej Europie Zachodniej. Jej bardzo dźwięczny, ciepły, pełen "słowicznych treli" koloraturowy sopran podziwiała też publiczność w USA — gdzie Stanisława Horwat występowała wielokrotnie (ostatnio jako "Wesoła wdówka").

Partnerem naszego gościa z Londynu będzie znany nam z wielu wspaniałych występów w koncertach z cyklu: "Spotkania z muzyką" — obdarzony pięknym, potężnym, aksamitnie brzmiącym głosem Józef Homik — tenor.

Solistom towarzyszyć będzie pianista Henryk Wawrzyczek.

19 koncert z cyklu: "Spotkania z muzyką" zatytułowany: "Czar walc" zaprezentowany zostanie tylko dwukrotnie: w sobotę, 30 września — o godz. 8:30 wiecz. oraz w niedzielę, 1 października — o godz. 7:30 wiecz., w sali K.P.A., 5844 N. Milwaukee Ave. Bilety (dorosli: \$12.00, dzieci: \$6.00) zamawiać można dzwoniąc na numer: 286-0953. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc organizator prosi o jak najwcześniejsze zamawianie biletów.

Wyprzedaż w Kościele Św. Wincentego

Wyprzedaż w kościele Św. Wincentego mieszczącego się przy 4150 W. Addison Ave., odbędzie się w piątek, 6 października o godz. 9 do 11 rano oraz w poniedziałek, 9 października od 5 po południu do 7 wieczorem.

Podczas wyprzedaży, która odbywać się będzie w piwnicy kościoła Św. Wincentego będzie można nabyć zimowe płaszcze w cenie 2 dol., za sztukę. Serdecznie zapraszamy.

V. Dexter

Wielki Konkurs Poetycki

Każdy może wziąć udział w pierwszym wielkim konkursie poetów emigrantów. Pomiedzy zwycięzców konkursu zostaną rozdzielone nagrody:

I miejsce — \$100.00.

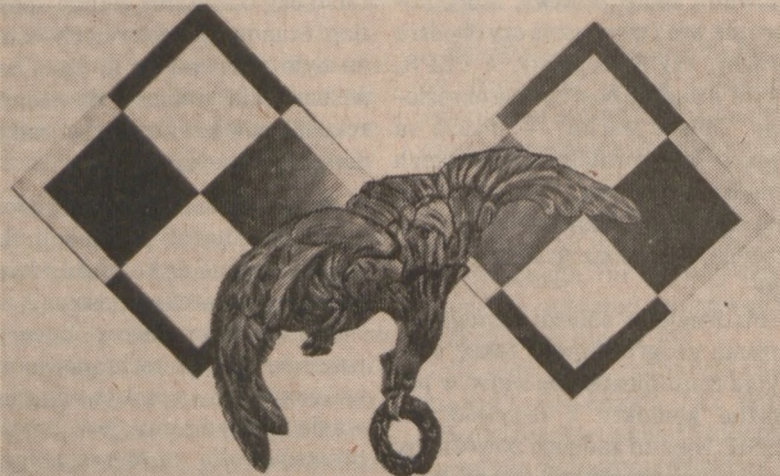
II miejsce (dwa) po \$50.00.

Warunki konkursu: można nadesłać nie więcej jak sześć wierszy. Dopuszczalna długość 20 linijek na każdy wiersz. Tematyka jest dowolna. Talent i oryginalność będą brane pod uwagę przede wszystkim. Z nadesłanych wierszy wyselekcjonujemy najlepsze, które zostaną włączone do pierwszego wydania antologii poetów emigrantów. Termin nadsyłania podpisanych prac (imię i nazwisko — lub pseudonim — oraz adres winny znajdować się na każdej stronie) upływa z dniem 1 listopada. Nagrody zostaną przyznane 31 grudnia br. Zgłoszenia należy kierować na adres:

Antologia — Konkurs

P.O. Box 588 Plover, WI 54667

23 Bal Lotników

Zapraszamy wszystkich miłośników dobrej, eleganckiej, wytwornej i przyjemnej zabawy na jeden z najelegantszych balu na terenie Chicago, a mianowicie na 23 Bal Lotników połączony z wytworną kolacją.

Bal odbędzie się w sobotę, 21 października o godz. 7 wiecz., w O'Hare Marriott Hotel przy 8535 W. Higgins Rd., w Chicago.

W przeszłości bal ten odbywał się w styczniu lub w lutym. Tym razem Zarząd zdecydował, że ze względu na pogodę, która z całą pewnością jest przyjemniejsza w październiku termin zabawy został przesunięty na powyższą datę.

Ze względu na poziom tego balu prosimy o strój wieczorowy, to znaczy suknie pań — balowe, a panów prosimy o to, by zamiast krawatów koniecznie założyli muszki.

Przyrzekamy wspaniałą zabawę, gdyż oprócz elegancji będzie wspaniała kolacja, dobra orkiestra, świetny parkiet do tańca, no i przede wszystkim miłe otoczenie.

Do tańca przygrywać będzie znany zespół muzyczny D. Romaine. A więc do miłego zobaczenia już wkrótce.

Zgłoszenia prosimy kierować do p. Zofii Kuntaras, tel: 354-6214.

S. Czarniecki — wiceprezes

10-lecie Rycerstwa Niepokalanej w Chicago

Pod Dyrekcją Marii Kubel

"Niech chwała Maryi wciąż w sercach brzmi" — tymi słowami pieśni często Rycerze Niepokalanej rozpoczynają swoje spotkania religijne już od 10 lat. W październiku 1979 r. po złożonej wizycie Ojca Św. w Chicago — powstała myśl utworzenia Milicji Niepokalanej przez obecną dyrektorkę tej organizacji M. Kubel.

Franciszek Gajowniczek w biurze Rycerzy Niepokalanej w Chicago. Z lewej — B. Hilary — Franciszkanin, z prawej — Maria Kubel.

Założycielem tej Maryjnej Organizacji był w 1917 r. św. Maksymilian M. Kolbe, który zaufała całkowicie Matce Bożej i pod jej opieką sam się oddał i ofiarował jej swoje Rycerstwo. Szlachetna ta organizacja istniejąca już od tylu lat na różnych kontynentach świata łączy ludzi wzajemną miłością, dobrocią i kultem maryjnym.

Matka Boża zapewne bardzo dumna jest ze swoich małych rycerzy, tak pięknie występujących w programach artystycznych, których już setki odbyły się na terenach

Kardynał J. Bernardin wśród Rycerzy Niepokalanej.

kościelnych w Chicago i w okolicach.

Ale Rycerze Niepokalanej nie tylko śpiewają religijne pieśni, recytują wiersze, ale prowadzą pełną charytatywną działalność wśród osób opuszczonych, samotnych, starszych i niedołężnych. A taka działalność nie jest łatwa, bo przecież my rycerze i nasze całe rodziny rycerskie są zapracowane i obciążone codziennymi obowiązkami. Dyrektorka Rycerstwa Niepokalanej na terenie Chicago tak dzielnie zabiega o prawa utrzymania tej organizacji, walczy o "dach na głowę" dla swoich Rycerzy. Ale nie

Rycerze Niepokalanej.

jest prostą rzeczą załatwienie tych naglających problemów. Dyrektorka M. Kubel, podobnie jak i inne osoby, musi pracować na swoje utrzymanie, a dopiero po pracy załatwia sprawy Rycerstwa. Inną formą pracy tej organizacji są cotygodniowe spotkania w prywatnych domach i różnych pomieszczeniach mieszkalnych. Pogadanki i opowiadania o wydarzeniach przedstawionych w Nowym i Starym Testamencie, prowadzone tak pięknie pod okiem niezastąpionej M. Kubel, stanowią typową lekcję religii w naszym ojczyznym języku dla maluchów. Dzieciaki ujęte tą modlitwą i wspólną zabawą, która często towarzyszy tym spotkaniom.

"Matko Boga, Matko ludzi" — dzękujemy Ci za Twoją opiekę, dziękujemy Ci za Twoją łaskę, których tak często zdroje spływają na nas w tym świecie pełnym zła i klęsk żywiołowych. Pragniemy przynajmniej do naszej organizacji wszystkich bez względu na wiek i kolor skóry, chcemy aby wszyscy byli czcicielami Matki naszej najdroższej na świecie.

W ubiegłym roku w sierpniu M.

Kubel przebywała w Polsce. W czasie tej wizyty odwiedziła Niepokalanów i Częstochowę. Z Niepokalanowa przywiozła tu do Chicago dla Rycerzy figurkę M. Bożej Niepokalanej, która wędruje teraz po rodzinach rycerskich. Spotkania z figurką w prywatnych domach są wspólnym akcentem kultu maryjnego. Wspólne modlitwy, śpiewy, odma-

wiany różaniec to tylko niektóre z form czci dla Matki Bożej. Syn Boży Jezus Chrystus otoczył ludzi szczególną opieką za to, że oni kochają Jego Matkę, że znajdują czas na przebywanie z nią w tym zagonionym zmierzającym światem.

Młodzi chłopcy należą do Rycerstwa niejednokrotnie dają dowody swej właściwej postawy wobec drugiego człowieka. Pełni zapału do uczciwej i rzetelnej pracy są uprzejmi, zdyscyplinowani, inteligentni. Trzech młodych chłopców idąc za

głosem Chrystusa wstąpiło do Seminarium — dając w ten sposób dowód prawdziwej miłości względem Boga. Powołanie do kapłaństwa to wspaniała rzecz. Święty Maksymilian Kolbe będzie ich zapewne wspierał, a Matka Dobrej Rady da im łaskę wytrwania.

Rycerze Niepokalanej pomagają biednym, porzuconym ludziom nie tylko w Chicago, ale również na terenie Polski. W bieżącym roku np. M. Kubel wraz z Rycerzami zorganizowała i wysłała do Polski dla ludzi dotkniętych losem paczki o łącznej wadze 371.5 funta.

Po 10 latach pracy M. Kubel i po

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Z Obchodów 100-lecia Tow. Związek Serc Polskich

Grupa 119 ZNP w Chicago

W dniu 10 września Grupa 119 ZNP obchodziła swe 100-lecie istnienia, uroczystym bankietem, który odbył się w sali "Mayfair." Zagajenie i odpowiadanie hymnów przez wiceprez. Eleonorę Tragarz i inw. kacja Józefa Szczec i uczczenie pamięci wszystkich zmarłych członków.

Po smacznym obiedzie, nastąpiła część oficjalna, którą sprawnie przeprowadził mistrz ceremonii Paweł Dyrda, długoletni członek i marszałek grupy. Zarząd Centralny ZNP reprezentowali: prezes ZNP Edward Moskal i wiceprezeska ZNP Helena Szymanowicz oraz skarbnik ZNP Kazimierz Musielak.

Po okolicznościowych przemówieniach prezesa ZNP Edwarda Moskala oraz wiceprezesa Heleny Szymanowicz przystąpiono do wyróżnienia członków. Prezes Edward Moskal powołał obecnych dyrektorów do wspólnego wzięcia udziału w odznaczeniu następujących człon-

ków. Dyplom uznania dla śp. Stanisława Rzepki, specjalna plakietka dla Stanisława Aleszczyka. Kryształ otrzymała — Eleonora Tragarz, Henryka Szczepanowska, Anna Dyrda i Maria Luszczyk. Centennial Medal — Paweł Dyrda, Medal Uznania Frank Ejzak i John Luszczyk i medal Wdzięczności Michael Denis.

Zarząd Grupy 119 ZNP tą drogą składa serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy wzięli udział w bankiecie 100-lecia, oraz tym którzy przez ogłoszenie złożyli życzenia w "Pamiętniku."

Zarząd Grupy 119 ZNP, Stanisław Aleszczyk, prezes, Eleonora Tragarz, wiceprezeska, John Luszczyk, wiceprezes, Henryka Szczepanowska, sekr. fin. i skarbniczka i Paweł Dyrda, marszałek.

Po bankiecie wszyscy bawili się przy tonie orkiestry "Pasierb" w miłym towarzyskim gronie.

Henryka Szczepanowska

Diamantowy Jubileusz Gminy 75 ZNP

Gmina 75 ZNP ma bardzo poważne zasługi na polu pracy społecznej, humanitarnej i ideowej, a szczególnie w pracy dla Związku Narodowego Polskiego.

Przez okres 75 lat dzielnie i z honorem tę pracę wykonywała. Pomimo, że zmieniały się administracje i zarządy naszej Gminy lecz cel i idea pracy się nie zmieniły.

Przychodziły nowe zastępy ludzi owiani myślą dla lepszych celów, dla wielkości ZNP. Podjęli tę pracę i chętnie ją wykonywali przez okres 75 lat, która przypada w roku 1989.

Dlatego postanowiono ten okres pracy Gminy 75 ZNP uczcić uroczystie.

W niedzielę, dnia 22-go października w kościele Św. Jana Kanteo przy Ogden i Chicago Ave., odbędzie się dziękczynna Msza św., o godzinie 12:10, którą, w języku łacińskim będzie celebrował proboszcz tej parafii Ks. Franciszek Phillips C.R.

Sejmik Okręgu XII ZNP

Zgodnie z Konstytucją Związku Narodowego Polskiego zwołują Sejmik Okręgu XII-go na niedzielę 12-go listopada, 1989 roku na godzinę 1-szą po południu punktualnie, do sali Cicero Society, 3100 S. Laramie Ave., Cicero, Illinois.

Wszystkie Gminy przy Okręgu XII są proszone o wysłanie pełnej liczby delegatów i delegatek, jednego lub jednej na każde 500 członków lub większy ułamek pełnotletnich członków w Gminie.

Delagaci są proszeni aby przygotowali sprawozdanie z pracy werbowania członków w poszczególnych Gminach.

Mandaty prosimy przelać na ręce Komisarza Okręgu XII na adres: 3516 S. 59th Avenue, Cicero, Illinis, 60650, przynajmniej 10 dni przed datą Sejmiku, celem mianowania Komitetów Sejmikowych, dla oszczędzenia czasu na Sejmiku.

Zapraszamy na Sejmik Zarząd Centralny ZNP, dyrektorów i dyrektorki, Komisarz Okręgu XII-go p. Janinę Binkowską, Komisarza Okręgu XIII-go p. A. Pestrak, Komisarz Okręgu XIII, p. Halinę Wojnar, Zarządcę Pism Związkowych, p. A. Szplita, redaktora "Zgody" p. Wojciecha Wierzeńskiego oraz wszystkich urzędników Gmin i Grup, organizatorów i wszystkich którzy się interesują rozwojem Związku Narodowego Polskiego.

Józef Calka — Kom. Okr. XIII
Ludwik Siorek — sekr. Okr. XIII

Zebranie Podhalanek

Wydział Podhalane im. Heleny Marusarzówny będzie miał zebranie we wtorek 26 września o godzinie 3 po południu, w Domu Podhalan, 4808 W. Archer Ave.

H. Starczewska — prezes
Skurnicka — dyrek.

Złoty Jubileusz Tow. Wierność, Grupa 2927 ZNP

W niedzielę, 1 października Tow. Wierność (Fidelity Society) 2927 ZNP będzie uroczystie obchodzić swój Złoty Jubileusz bankietem w sali Mayfield Banquet Hall, 6072 S. Archer Ave., o godz. 2 po południu.

W 50 latach Tow. Wierność rosło z małej gromadki do teraźniejszego członkostwa w około 400 osób włączając małych. Członkowie zawsze udzielali się w pracach Związku Narodowego Polskiego i ogólnopolskich. Jesteśmy jedyną Grupą, która miała jedną lub więcej panienkę reprezentującą na w balu debiutantek Stow. Dobroczynności w każdy rok od roku 1960.

Serdecznie zapraszamy na naszą uroczystość. Do tańca przygrywać będzie znana orkiestra "Joe Pat."

Bilety, po \$20 od osoby, są do nabycia od prez. Melanii Winieckiej — 636-3885 lub od sekr. Marii Pawli-

kowskiej — 434-1464.

Rezerwacje przyjmowane są do 22 września.

Melania Winiecka, prez.

PROGRAM

POLVISION

WTOREK, ŚRODA

Pierwsza godzina programu:

- Film animowany dla dzieci.
- Piosenki Powstania Warszawskiego.
- "Senat nie jest dekoracją" — rozmowa z senatorem Andrzejem Rozmarynowiczem z Ziemi Częstochowskiej.

Druga godzina programu:

- "Zmieniacz" — ósmy odcinek serialu telewizyjnego Stanisława Barej. Gaj: Ewa Błaszczak, Irena Kwiatkowska, Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik

Tercia godzina programu:

- "Strefa wolnościowa" — program rozrywkowy.

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

POLISH DAILY ZGODA Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois.

POSTMASTER: Send address changes to

The POLISH DAILY ZGODA

6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

ANTONI SZPLIT, Zarządca

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK,
EWA BIEREŻYN, KRYSZYNA CYGIELSKA, ANNA DRECHSLER i ELŻBIETA WIŚNICKA—KorektorTelefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.**WARUNKI PRENUMERATY****WYSYŁAMY PRZECZĄCIE**

W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE	
Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00
Półrocz. (6 mos.) 32.00	Półrocz. (6 mos.) 17.00
Kwartal. (3 mos.) 22.00	Kwartal. (3 mos.) 12.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 50¢	

DO INNYCH KRAJÓW:	
Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$75.00	Rocznie (1 yr.) \$38.00
Półrocznie (6 mos.) 50.00	Półrocznie (6 mos.) 21.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢	

“Skoro Czarny Ma Być Równy To Kim Będę Ja”?

Spór o siostry Karmelitanki wyświetlił pewne sprawy pozwalające przypuszczać, że antykatolicyzm w Stanach Zjednoczonych jest ciągle żywy i trafia na podatny grunt. Fakt, że prasa amerykańska nie pokusiła się o dogłębne wyjaśnienia okoliczności, przyczyn i racji strony polskiej jest potwierdzeniem tej hipotezy.

W umysłowości białego protestanta katolik był człowiekiem wstecznym, odrzucającym nowe i nowoczesne o niższym poziomie intelektualnym. Bardzo niedawno, bo w 1974 roku prestiżowy magazyn “Science” opublikował artykuł Kennetha R. Hardy’ego, który w oparciu o wątpliwe z naukowego punktu widzenia i co więcej zdezaktualizowane dane usiłował udowodnić niższość intelektualną wszystkich katolików.

O intencjonalności tej pracy świadczy całkowite pominięcie fachowej literatury z piętnastu lat poprzedzających druk artykułu a zadających kłam wywodom Hardy’ego. Powoływanie się na nie zmarnowałoby wydruk o niższości katolików, czego dowodem miała być ich słaba reprezentacja na uniwersytetach, gdy w rzeczywistości, poczynając od lat pięćdziesiątych — jak wskazywały ogólnie dostępne statystyki — młodzi katolicy częściej wybierali kariery akademickie niż protestanci.

Artykuł wzbudził zrozumiałe oburzenie.

Uwagi czytelników zignorowano, a wydawca Philip Abelson nie opublikował stanowiska drugiej strony. Wybierając milczenie stał się współwinny tendencyjnych zafałszowań. Winnym, ponieważ nie dopuszczenie do druku na łamach własnego pisma już przecież nie tylko opinii lecz faktów można uznać wyłącznie za umyślną próbę urabiania opinii.

Niewiedza jest niebezpieczna lecz wybaczalna. Natomiast celowe ukrywanie wiedzy, po to, by zatrzeć prawdziwy obraz jest karygodne. Z identycznym postępowaniem spotkali się przy okazji sporu o Karmelitanki.

Jak powiada Andrew Greeley z prestiżowej Chicagowskiej Szkoły Socjologicznej “antykato-licyzm jest tak samo bardzo amerykański jak placek z jagodami”.

To smutne zjawisko stanowi pokłosie rasistowskich poglądów “czystych rasowo” kolo-nialistów. Jeszcze na początku tego wieku bito na alarm przeciw wpuszczeniu do USA hord nieuków z Węgier, Włoch, Polski itd. i ostrze-gano, że emigranci wywodzący się z “pod-rzędnych” ras zdegradową nadrzędną rasę ang-losasów.

Jeden z założycieli słynnej Ligii Ograniczeń Imigracyjnych Charles Bennett Davenport charakteryzował nowych przybyszy jako “lud-zi genetycznie ułomnych, ofiary epilepsji i psychicznych chorób, dziedzicznych skłonno-ści kryminalnych, o niskim stopniu inteligencji i umiejętności wyciągania wniosków, pozba-wionych ambicji, leniwych, umysłowo niedo-rozwiniętych” itd.

W latach dwudziestych jawnie mówiono o zagrożeniu “czystych rasowo” Amerykanów ze strony prymitywnych przybyszy z południowej i wschodniej Europy. Istniało głęboko zakorze-nione przekonanie, że polscy, irlandzcy czy włoscy katolicy z racji na “zabobonna” religię i przemożną interwencję kleru w ich prywatne życie nigdy nie będą dobrymi Amerykaninami, albowiem interesy ich Kościoła są sprzeczne z interesami państwa. Przewidywano ich dalszą degenerację w wyniku znikomych osiągnięć w dziedzinie ekonomicznej, małych ambicji wy-wodzących się rzekomo z chłopskiej kultury a także dezorganizacji życia rodzinnego — w tej interpretacji — bezpośredniego następstwa wrodzonego alkoholizmu, niedorozwoju a także niskiego poziomu parafialnego szkolnictwa.

Takie poglądy nie były obce amerykańskim protestantom i Żydom jeszcze w latach sześć-dziesiątych, choć rzeczywistość temu przeczyła. Wbrew fatalistycznym przewidywaniom, reli-gia nie odegrała hamującej roli w dążeniach do lepszego wykształcenia i poprawy sytuacji ma-terialnej.

Antykatolickie nastawienie wyższych sfer kształtowało opinie dziennikarzy. Jaskrawym tego przejawem, choć pewnie nie zawsze w peł-ni uświadamianym, było do znudzenia podk-

reślane wyznaniem Johna Kennedy, pierwszego katolickiego prezydenta USA. A wydawało się, że antykatolicyzm przestał istnieć w okresie gdzieś między kampanią wyborczą Alfreda Smitha (pierwszego katolickiego kandydata do prezydentury, w 1928 r.) a kampanią Kenne-dy’ego.

Fakt, że prasa uznała wygraną katolika za rzecz niezwykłą świadczy, że zjawisko istniało i miało się całkiem dobrze.

Co prawda w tym czasie nikt już nie bał się, że dzieci katolików nie nadążą za programem publicznego szkolnictwa i nie opóźnią możli-wości rozwojowych swych protestanckich rów-nieśników lecz nadal katolik kojarzył się z na ogół słabo wykształconym pracownikiem fizy-cznym. Nie świadczy to wcale, że tak było w istocie. Najlepszym dowodem wysokiego po-ziomu szkolnictwa katolickiego jest napływ co-raz większej liczby dzieci innych wyznań, w tym wielu najzdolniejszych. Już od wielu lat nikt nie wątpi o ich przewadze nad szkołami publicznymi.

Zmiana nazwisk nie zawsze była podykto-wana chęcią nadania im czytelniejszej dla Amerykanów pisowni. Wielokrotnie chodziło o zatarcie pochodzenia by poprzez niekorzystne skojarzenia nie zamykać sobie drogi do kariery zawodowej.

W ostatnich kilkunastu latach uciszyło się i nikt przy zdrowych zmysłach nie robi takich uwag, choć np. sprzeciw wobec legalizacji przerywania ciąży ciągle określa się jako “pro-blem katolicki”.

Odstępowanie od katolicyzmu w Stanach Zjednoczonych (jak wiadomo nastąpił tu kry-zys a amerykańscy duchowni nie zawsze zgad-zają się z opiniami Watykanu) niejednokrot-nie, jakby na marginesie, oceniano jako zjawis-ko pozytywne i potwierdzające absurdalne za-łożenie, iż ci, którzy osiągnęli intelektualne wyżyny przechodzą na inne wyznanie.

Nawet jeśli dziś Anglosasi dostrzegli szkod-liwość swych błędnych hipotez, to ich pozosta-łości ciągle tkwią i objawiają się w sytuacjach kryzysowych jak to miało ostatnio miejsce z powodu sporu o siostry Karmelitanki. Za-stanówmy się dlaczego nie postarano się o dog-łębne wyjaśnienie postawy kard. Glempa, pol-skich warunków, możliwości i zrozumienia uczuć Polaka-katolika? Odpowiedź jest prosta. Łatwo uwierzono we wszystkie doniesienia, ponieważ — podświadomie — zadziały stare uprzedzenia.

A amerykańscy kardynałowie? Czyż bezkry-tyczne stanięcie po stronie Żydów (grupy Weis-sa, gdy rozsądne głosy nie były jeszcze publi-kowane) nie było podyktowane tym samym? Lub przynajmniej chęcią odciążenia od “tra-dycyjnego antysemityzmu Polaków” w obawie przed wskrzeszeniem uprzedzeń? Czyż przyjmując tę nader zachowawczą postawę nie dali świad-ectwa bojaźni o odnowę antykatolicyzmu?

Niedawno w telewizji zaprezentowano pro-gram pt. “Black in white America”. Mówiono o trudnościach przedstawicieli czarnej rasy we wchodzeniu na tzw. drabinę korporacyjną. Wydaje się, że jest to normalny proces rozwo-jowy tutejszego społeczeństwa. Każdy musi przejść swoją gehennę by po wieloletnich tru-dach zyskać uznanie. I w pewnym sensie jest to zrozumiałe. Co jednak dziwi i niepokoi to fakt, że ludność danej grupy, czy to etnicznej czy wy-znaniowej, nasiąka uprzedzeniami innych i ule-gają im, a zdarza się, że je całkowicie akceptuje.

Takim przykładem, może nie dość mocnym, jest wynik testu przeprowadzonego na czar-nych dzieciach. Większość małych dziewczy-nek mając do wyboru kilka lalek o różnych ko-lorach skóry za najładniejszą uznała białą lal-kę. Kilkuletnie dzieci nie bardzo zdają sobie spr-awę z różnic rasowych, z układów, wpływów, zakresu oddziaływania, wreszcie z dys-kryminacji rasowej.

Dokonując wyboru dały jednak wyraz au-todyskryminacji. Żyjąc w świecie zdomino-wanym przez rasę białą przyjęły jej preferencje i przekonania. I tu nieuchronnie nasuwa się porównanie postaw — murzyńskich dziewczy-nek i amerykańskich kardynałów. Dyskrymi-nowany jakby przyznaje się sam przed sobą, że częściowo zasłużył na potępienie.

**INNI
PISZĄ:**

Umieszczane poniżej opinie nie zawsze
są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

O Czym Oni Ze Sobą Rozmawiali?

(RWE) — Kto zadzwonił pier-wszy?

W jakim celu urzędowe środki przekazu nagłaśniają ten fakt, że przeszło 40-minutową rozmowę tele-foniczną i sekretarza KC PZPR Mie-czysława Rakowskiego i sekretarza generalnego KC KPZR Michaiła Gorbaczowa?

Co to za sygnał, jakie to przesła-nie?

Zapewne wielu odbiorców radia Warszawy i telewizji polskiej za-dawało sobie to pytanie w momen-cie kiedy rzecznik partii Bisztyga ogłosił, że odbyła się przyjacielska konwersacja. Bo przecież nikt nie wątpi, że Mieczysław z Michaiłem rozmawiali przez telefon już wielo-krotnie poprzednio, a w napiętym czasie jak obecnie zapewne kontak-tują się ze sobą w ogóle raz po raz. Więc skąd ta reklama akurat dla ostatniego połączenia na linii Moskwa-Warszawa?

Niektóre zachodnie środki prze-kazu podają, że to Rakowski dzwo-nił do Gorbaczowa a nie odwrotnie. Oraz, że Michaił Gorbaczow zalecił, by PZPR przestała stawiać prze-szkody na drodze tworzenia w Pol-sce rządu pod przewodnictwem przedstawiciela Solidarności. W podobnym tonie interpretuje ten te-lefon na Kreml, srodowy New York Times. W każdym razie zwraca uwagę zmiana tonu w partyjnych wypowiedziach. Wystarczy porów-nać sobotnią rezolucję XIV Plenum i ponurą, pełną niechęci do opozycji z obecnymi zapewnieniami Jana Bisztygi o przyjacielskiej współ-pracy. Gorbaczow mógł więc zachę-cać kierownictwo polskiej partii do wzięcia udziału w nowym gabinecie. Gorbaczowowi mogło chodzić o to, by proces ratowania gospodarki polskiej dokonywany na drodze re-form politycznych nie uległ zaham-owaniu.

Dodajmy, że wynikać to może nawet z krótkiej relacji o konferen-cji prasowej Bisztygi w polskiej te-lewizji. Cytuje: “Michaił Gorba-czow wyraził pogląd, że procesy, które zachodzą w Polsce będą słu-żyły narodowi polskiemu oraz umac-nianiu socjalizmu w naszym kra-ju.”

Korespondent agencji Reutersa również uważa, że od kiedy prezy-dent Jaruzelski w sobotę desygno-wał Tadeusza Mazowieckiego na premiera, radzieckie środki prze-kazu stały się w sprawach polskich uprzejme i ostrożne. Zachodni ob-serwatorzy “pisze Reuter uważają jednak za przedwczesne wyciąga-nie z tego wniosku, że KPZR gotowa byłaby zostawić polską partię jej własnym problemom, a reagować ostro tylko wtedy, gdyby podobny rozwój wypadków nastąpił na przy-kład w NRD, które to państwo ma oczywiste zasadnicze strategiczne znaczenie dla radzieckiego mocar-stwa.”

Wróćmy do telefonu Warszawa-Kreml. Interpretacje mogą być przeciwie różne.

Bo może chodziło właśnie o rodzaj ostrzeżenia dla Solidarności, rodzaj przypomnienia, że o politycznym kształcie Europy Środkowo-Wschod-niej decyduje się na Kremlu?

A może szerokie nagłośniecie tej rozmowy ma na celu uspokojenie buntujących się członków partii, wskazania im, że to ta obecna ekipa kierownicza ma poparcie w Mosk-wie?

Tak, jakby Jaruzelski chciał po-wiedzieć: przestańcie zarzucać mi naiwności polityczną, czyli zdradę socjalizmu. Gorbaczow jako główny strażnik socjalistycznej idei naj-lepiej wie, kto zdradza a kto pozostaje wierny.

Podkreśmy jeszcze raz, że ten komentarz oparty jest raczej na przypuszczeniach niż na konkretnych i znanych faktach. Ostatecznie obaj sekretarze partyjni rozmawia-li w tajemnicy.

Płynie z tego pewna nauka dla wszystkich. Nie wolno dokonywać ocen na podstawie własnych przypuszczeń, podejrzeń, uprzedzeń. W związku ze sporem o Karmelitanki przekona-liśmy się sami jak bardzo krzywdzące są budo-wane na tym opinie. Czy wielu wyciągnie z tego wnioski? Przy pierwszej okazji znów posypią się bezpodstawne oskarżenia. Dlaczego?

Najlepszą na to odpowiedzią jest film “Mis-

Profesja, Która Nie Wymaga Tu Kwalifikacji

Rozdzwoniły się w naszych re-dakcjach telefony. Niemal codzien-nie dzwonią koledzy, dziennikarze amerykańscy z chicagowskich ga-zet, prosząc o dodatkowe wyjaśnie-nia i informacje w sprawach pol-skich. To budujący objaw, bowiem nigdy nie jest wstydem przyznać się, że czegoś się nie wie, jeśli tylko ma się szczerą wolę wiadomości te uzupełnić. Redakcje prasy polskiej i polonijnej organizacje są z pwno-ścią lepszym źródłem wiedzy o sprawach związanych z krajem i zachodzącymi tam przeobrażenie-mi — niż tradycyjne “dossiers” w wielu amerykańskich instytucjach powiązanych z prasą i środkami masowego przekazu. Gdyby te te-lefony dzwoniły częściej i nasi kole-dzy po piórze poczuwali się do od-powiedzialności za każde słowo i in-formację jaką o Polsce przekazują, z pewnością byłoby mniej rozgory-czenia i pretensji pod ich adresem w naszym środowisku.

By posłużyć się tylko kilkoma małymi ale wcale nie bagatelnymi przykładami z ostatnich dni i ty-godni. “Chicago Tribune”, podob-nie jak wiele innych, gazet, pisząc o kontrowersjach i konfliktach jaki istnieje wokół klasztoru sióstr kar-melitanek, w pobliżu byłego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, uporczywie twierdzi, że obecnie po-siadany przez nie budynek był “składem śmiercionośnego gazu “Cyklon”, którym mordowano mi-liony Żydów w komorach gazowych. Każdy, kto taką wiadomość zoba-czy, nabiera od razu bardzo emo-cjonalnego stosunku do całej spr-awy. Tymczasem, nigdzie nie zo-stało dotąd stwierdzone, iż opu-szczony niedokończony budynek sta-rzego teatru, sięgający pamięcią czasów austriackich, był kiedykol-wiek hitlerowskim magazynem śmierci. Są to czyste spekulacje dzi-ennikarzy, którym taki przykład do argumentacji najbardziej pasuje. We wszystkich polskich źródłach prasowych podkreśla się, że był to magazyn rzeczy zagrabionych wię-źniom Oświęcimia, w którym skła-dano walizki i sprzęty — przed ich segregacją i wysyłką do Rzeszy. Niby mała, ale bardzo istotna merytoryczna, różnica. Nikt nie sprawdził, każdy za to w prasie amerykańskiej powtarza — z wi-adomym dla nas skutkiem.

Telefony, które wciąż dzwonią, uczą jeszcze jednej rzeczy. Otchłani niekompetencji, z jakimi do pisa-nia o polskich sprawach, i to często bardzo złożonych, przystępują nasi amerykańscy koledzy. Telefonuje do mnie koleżanka z amerykańskiej gazety, która właśnie otrzymała za zadanie napisanie o polskim Koście-le. Wspomina, że w “Readers Di-gest” znalazła stary artykuł o śmierci ks. Popieluski. Pyta, czy Kościół ma swobodę i wolność w Polsce, czy też przesładują go komu-niści. Mówię zatem o różnicach w traktowaniu Kościoła za czasów Bieruta, Gomułki i Gierka. Każde z nazwisk wywołuje popłoch po dru-gim.

Ale dwa wnioski można z tego wydarzenia wyciągnąć. Po pierw-sze: że wielkie wchodnie mocarstwo nadal pretenduje do bezpośredniej ingerencji w sprawy polskie, w spr-awę bloku i że to się odbywa ponad głowami społeczeństwa, które na-wet nie wie z pewnością czy chodzi o groźby, czy o pochwały. A PZPR, które w nazwie nosi dumne określe-nie “Polska partia” — uważa za najzupełniej normalne w stosunkach międzypartyjnych — że o tym, co ma ona robić i jaką kierować linią, decyduje się poza granicami Pol-ski.

Po drugie: w obliczu naszego po-łożenia geograficznego także opo-zycja musi niezbędnie wejść w po-ważne kontakty z przywódcami ZSSR. Nie ma żadnego powodu, by jedyną reprezentantką polskich in-teresów na Kremlu była partia ko-munistyczna — która tych inte-resów nigdy nie umiała i nie chciała bronić.

Czas najwyższy odebrać jej mo-nopol.

Alina Perth-Grabowska

giej stronie linii: “kto to taki?, czym się oni różni?” Kiedy prze-chodzę do roli, jaką Kościół odgry-wał w przeszłości i mówię o czasach “Solidarności” oraz stanu wojen-nego, czuję że znów grunt zapada się pod amerykańską koleżanką. “Kiedy to było — pyta — czy stan wojenny wciąż trwa w Polsce?”

Otóż drodzy Czytelnicy — aby usiąść za kierownicą samochodu w mieście Chicago i w stanie Illinois trzeba przejść najpierw odpowied-nie testy i zdać prawo jazdy. Okazu-je się, że w tym samym mieście i w tym samym stanie można usiąść przy maszynie w redakcji jednej z gazet amerykańskich, nie mając zielonego pojęcia o kraju i polityce, i w oparciu o wycinki znalezione w redakcyjnych “files”, płodzić spekulacje i domysły, jakie dotrą po-tem do setek tysięcy ludzi w tym społeczeństwie. Po prostu — poję-cie fachowości, przygotowania za-wodowego, czy najzwyczajniej od-powiedzialności na słowo — w tym przypadku odbiega od norm i stan-dardów z jakimi mieliśmy do czy-nienia w tym zawodzie nawet w komunistycznej Polsce, nie mówiąc o przedwojennej. Zakończyłem swoją konwersację z koleżanką po piórze, której tekst o Kościele w Pol-sce teraz bardzo chciałbym zoba-czyć, poboznym życzeniem aby dzwoniła do mnie częściej i chętniej, jeszcze zanim usiadzie do swojej maszyny by pisać o Polsce.” Gotów jestem poświęcić swój własny re-dakcyjny czas, aby Pani pomóc w dotarciu do materiałów i źródeł — obiecałem — bo nie jest nam, Pola-kiem obojętne, jak się o nas w Sta-nach pisze.”

Ale był to wyjątkowy przypadek “niepokoju sumienia” kogoś, kto przynajmniej czuł się w potrzebie zapytać i zadzwonić. A ile jest przy-padków innych, kiedy ręka nie drg-nie ani wątpliwości żadnych nie ma, kiedy komentuje się według panu-jącej sztammy złożone i niejednoz-naczne sprawy dalekiego kraju, który dla nas jest tak bliski — i ma takie znaczenie?

Myszę, że nie od dziś dzieli Pań-stwo z nami ten niepokój, który wymaga podjęcia z naszej strony szerokiej ofensywy; nie tylko ma-łych, doraźnych przyjaznych ge-stów.

Wojciech A. Wierzewski

Ustawy Przeciw Profanacji Flagi USA

Washington (CT) — Senacki ko-mitet sądownictwa pozytywnie wy-powiedział się na temat propozycji ustawy przewidującej kary za bez-czeszczenie amerykańskiej flagi. Równocześnie członkowie komitetu nie poparli propozycji poprawki konstytucyjnej w tej sprawie.

Mimo takiego wyniku głosowania obydwie oferty w przyszłym mie-siacu rozpatrywane będą przez Se-nat w pełnym składzie.

9 członków komitetu głosowało “za” i przy 5 głosach sprzeciwu, by “wszelkie świadome palenie, dep-tanie czy niszczenie w inny sposób flagi Stanów Zjednoczonych” kara-ne było grzywną do \$1 tys., karą pozbawienia wolności do jednego roku lub obie kary mogą być nakła-dane jednocześnie.

Przeciwko konstytucyjnej popra-wce zakazującej profanacji flagi wypowiedziało się 8 członków komi-tetu przy poparciu 6 głosów.

W myśl zawartego w lipcu po-zrozumienia komitet sądownictwa bez względu na wynik swego gło-sowania zobowiązany jest przesłać propozycję do rozpatrzenia przez członków Senatu.

Przewodniczącą komitetu sądo-wnictwa sen. Joseph Biden przyz-nał, iż brak rekomendacji zmniejs-zy nieco szansę zatwierdzenia pro-pozycji konstytucyjnej poprawki.

(ak)

(eg)

DZIAŁ KOBIET

Moczenie Nocne u Dzieci

Nietrzymanie moczu może być wynikiem różnych chorób, np. zapalenia pęcherza, zaburzeń rozwojowych pęcherza i cewki moczowej, zapalenia miedniczek nerkowych, kamicy pęcherzowej, organicznych chorób rdzenia i mózgu, moczówki prostej, cukrzycy i innych. Zdarza się także, że moczenie występuje u dzieci skazowych w okresie zaostrenia się stanów alergicznych, a więc np. po zjedzeniu pewnych pokarmów lub pod wpływem innego czynnika uczulającego. Zanim więc postawione zostanie rozpoznanie dotyczące przyczyn moczenia się i ustalone postępowanie lecznicze, dziecko powinno być dokładnie zbadane przez doświadczonego lekarza. Zdarza się, że badania trzeba przeprowadzić w warunkach szpitalnych.

Sygnalizowanie potrzeby korzystania z nocniczka zjawia się u różnych dzieci w różnym czasie, w różnym okresie ich rozwoju. Są dzieci, które bardzo wcześniej kojarzą sobie uczucia parcia na pęcherz z koniecznością przywołania osoby dorosłej lub udania się do ubikacji. Są dzieci, które w drugim roku życia umieją zachowywać czystość zarówno w dzień, jak i w nocy, i którym "mokre wypadki" zdarzają się bardzo rzadko. Wiele dzieci moczy się jednak do 2-3 lat, a nawet 4 roku życia. O moczeniu mimowolnym mówić więc można dopiero wtedy, gdy zdarza się ono u dziecka, które ukończyło już 4 lata.

Mówiąc o moczeniu mimowolnym mamy zwykle na myśli moczenie nocne. Zdarzają się jednak wypadki moczenia dziennego, chociaż są one rzadsze.

Każde dziecko, które moczy się, stanowi całkiem odmienny problem, ma inną osobowość, inne przeżycia, inne sposoby odczuwania i reagowania, inaczej jest wychowywane, inna jest atmosfera w domu, w którym żyje i dojrzewa. Bez dokładnego, wnikliwego poznania małego pacjenta i jego środowiska, wzajemnych uczuć, powiązań między dzieckiem i jego rodzicami, bez dokładnej oceny wszystkich warunków składających się na codzienną egzystencję dziecka i jego rodziny nie można być mową o właściwym wyborze sposobu jego leczenia i o całkowitym wyleczeniu.

Mówi się o moczeniu mimowolnym, że jest to "placz przez pęcherz". W tym sformułowaniu jest wiele racji. Dziecko, które się moczy, to najczęściej dziecko bardzo wrażliwe, pełne wewnętrznego niepokoju i lęku, dziecko nie zawsze rozumiane i akceptowane przez dorosłych i rówieśników. Słabość systemu nerwowego, nadmierna pobudliwość, głęboko przeżywane urazy i obawy predysponują niektóre dzieci do reakcji nerwowych takich, jak moczenie dienne lub nocne. O wystąpieniu tej dolegliwości decyduje jednak nie sam fakt wzmoczonej wrażliwości czy nerwowości dziecka, ale stwarzanie sytuacji, w której jest ono narażone na zbyt liczne i zbyt silne dla niego urazy psychiczne, stresy i emocje.

Czasami moczenie mimowolne pierwotnie spowodowane jest niewłaściwie poprowadzoną tzw. nocniczkową edukacją.

Musi upłynąć trochę czasu, zanim dziecko skojarzy sobie uczucie parcia na pęcherz z nicniczką lub ubikacją i potrafi świadomie przetrzymać przez pewien czas parcie na moczu. Musi upłynąć dość dużo czasu, zanim odruch ten będzie występował także po zaśnięciu lub też po przebudzeniu, gdy świadomość jest przyćmiona. Matki starają się przycisnąć swoje dziecko do tego, by jak najwcześniej zachowywało czystość. Stosują wiele rozmaitych sposobów: karzą dziecko za moczenie pieluchy, nagradzają za sygnalizowanie potrzeby, próbują wysadzać dziecko w regularnych i krótkich odstępach czasu itd. Rezultaty takich zabiegów bywają rozmaite. Czasami są stosunkowo szybko uwieńczone całkowitym lub przynajmniej częściowym sukcesem; czasami wydają się być przez długi czas zupełnie bezskuteczne.

U znakomitej większości dzieci przyczyną długotrwałych "mokrych" kłopotów są błędy wychowawcze popełniane przez opiekunów.

Czasem np. zapobiegawcze wysadzanie dziecka na nocnik w bardzo krótkich odstępach czasu, sprawia, że dziecko nie ćwiczy zdolności hamowania oddania moczu, nigdy bowiem lub zbyt rzadko odczuwa podrażnienie ze strony wypełnionego pęcherza. Pozostawione bez dozoru nie umie poradzić sobie z nieznanym uczuciem parcia i opanować je przez pewien czas.

Wysadzanie dziecka na nocniczek w chwili najlepszej zabawy, wtedy, gdy jest czymś zajęte i zainteresowane, może wzbudzić w nim silną i trwałą niechęć do tego sprzętu. Podobnie bywa wtedy, gdy żywe, ruchliwe dziecko przetrzymywane jest zbyt długo na nocniku. Nudne, nie kończące się przesiadywanie bywa przez malców traktowane jako przykrość, której próbują uniknąć wszelkimi sposobami.

Najczęściej jednak moczenie przedłuża się wtedy, gdy dziecko, które jest jeszcze niedojrzałe do zachowania absolutnej czystości w ciągu dnia i nocy, bywa karane, wyśmiewane, a jego moczenie staje się przedmiotem kpin otoczenia i źródłem niustannych cierpień. Mocząc się dziecko narażone jest na ciągłe przykrości. Bolesnie odczuwa to, że jest "złe", że przysparza rodzicom kłopotów i wstydu, że jest gorsze niż inne dzieci.

Powinniśmy pamiętać, że mocząc się dziecko przeżywa niustanne silne stany emocjonalne i lekowe, żyje w oczekiwaniu "kastrof" i strach przed jej konsekwencjami może ją wywoływać. Napięcie dziecka, długotrwałe i bolesne, może — po pewnym czasie — utrwalac formę psychonerwicy przejawiającej się mokrymi majteczkami i zmoczonym łóżkiem. I nawet wtedy, gdy dziecko dorasta do wieku, w którym mogłoby nie mieć z tym problemem kłopotów, nie może poradzić sobie z wymogiem zachowania czystości.

Moczenie mimowolne wtórne można czasami powiązać z jakimś ważnym wydarzeniem w życiu dziecka, np. pójściem do przedszkola, pobytem w szpitalu, rozstaniem z matką, przyjściem na świat młodszego brata czy siostry, surową karą otrzymaną za jakieś przewinienie, przestracaniem itd. Częściej jednak samo wydarzenie, które wstrząsnęło dzieckiem i reakcję, jaką jest moczenie — dzieli pewien okres, w którym wydawałoby się, powinno o przykrym przeżyciu zapomnieć. Być może dlatego właśnie tak trudno jest rodzicom i lekarzom ustalić ów moment, który zdecydował o nawrocie moczeń u dziecka lub stanowił przysłowiową "kroplę goryczy" wywołującą tę formę psychonerwicy.

Przy moczeniu mimowolnym wtórnym rodzice stosują różne metody walki z "mokrym łóżkiem". Oprócz kar cielesnych i zawstydzania do najczęściej stosowanych należą: budzenie śpiącego dziecka i wysadzanie go na nocniczek, ograniczenie podawania płynów oraz nagradzanie "suchych nocy".

Przygotowywanie dziecka na nocny "wypadek" przez upominania stosowanie rozmaitych zabiegów i czynności mających zapobiec zmoczeniu lub zabezpieczających łóżko i pościel przed jego skutkami — dają najczęściej skutek odwrotny od zamierzonego. Im bardziej dziecko stara się sprostać oczekiwaniom, tym częściej moczy się.

Co więc robić, skoro i złe i dobre metody zawodzą? Jak pomóc dziecku i samemu sobie? Czy istnieje sposób na wyleczenie dziecka z jego cierpienia?

Wypróbowanym i najsukuteczniejszym sposobem leczenia tej dolegliwości jest psychoterapia, przekonanie dziecka, że jego cierpienie nie jest niczym niezwykłym, tragicznym, że jest uleczalne i że mimo moczenia się, dziecko jest równie zdrowe i wartościowe jak jego rówieśnicy.

Doświadczony i życzliwy lekarz potrafi nawiązać kontakt z dzieckiem, zachęcić je do zwierzeń i namówić do aktywnej współpracy. Musi jednak znaleźć w rodzicach swego pacjenta cierpliwych i oddanych sojuszników.

(Ciąg dalszy nastąpi)

TEHERAN — Prezydent Iranu Ali Akbar Hashemi Rafsanjani proklamuje nową erę współpracy w obliczu ruiny gospodarczej spowodowanej długotrwałą wojną i obniżającego się standardu życia obywateli. (Reuter)

W Polsce Zarejestrowano Tow. Integracji z Polonią w ZSSR

Apel Do Polskich Serc

Towarzystwo Integracji z Polonią w ZSSR otrzymało osobowość prawną niedawno.

Swoją działalność kierujemy przede wszystkim poza obszary ziem polskich inkorporowanych przez ZSRR w 1939 roku.

W zamyśle idei naszego Towarzystwa mieści się gorące pragnienie spłacenia długu naszym braciom już pół wieku rozłączonym z ojczyzną.

Wypędzeni z domu rodzinnego w bezkres nieludzkiej ziemi, zapadają coraz głębiej w obcy żywioł. I znikąd, zdawało się, pomocy, kiedy nawet krew z krwi naszej Matki Polska, jak nie własna, a macosza, odwróciła się nieporuszona cierpieniem najbliższych.

Wyciągamy pomocną dłoń do naszych sióstr i braci. Kierowani tą wyłącznie wolą, podążamy śladami udręki i upokorzenia, zbierając każdy najmniejszy okrucz świadectwa bytowania Polaków na niezmierzonych obszarach Eurazji. Prowadzą one do prawie 300 skupisk polskich w 50 z górą oblastach.

Znane są nazwy tylko nieliczne,

Palenie Może Szkodzić Karierze

San Francisco (UPI) — Przeprowadzona przez firmę rekrutującą pracowników ankietę wykazała, iż niektórzy pracodawcy wolą nie zatrudniać osób palących tytoń.

Przedstawiciele Robert Half International Inc. zwrócili się do dyrektorów zajmujących się kadrami 100 największych firm w całych Stanach Zjednoczonych z następującym pytaniem.

"Kogo wybiorą mając do dyspozycji dwu kandydatów o jednakowych kwalifikacjach, z których jeden jest palaczem, zaś drugi stoni od tytoniu".

Okolo 70 proc. ankietowanych było zdania, iż fakt palenia tytoniu nie ma najmniejszego wpływu na ich wybór. 25 proc. respondentów wybrałoby nie-palacza, a 5 proc. odmówiło odpowiedzi.

Ankieta firmy Robert Half uodowodniła jednoznacznie, iż palacze mają w pracy "cięższe życie" niż ich niepalący koledzy. Aktualnie ponad 85 proc. firm amerykańskich wprowadziło u siebie "strefy wolne od tytoniowego dymu". Jeszcze w roku 1980 takich kompanii w USA było zaledwie 50 proc.

Ponadto prawie 400 amerykańskich miast i miasteczek przyjęło na swoim terenie przepisy o ograniczeniu palenia tytoniu, bądź to w miejscach publicznych, bądź w zakładach pracy. (ak)

Czytelnicy Sowieccy Zniechęceni Do Polityki?

Moskwa (CT) — Prenumerata Prawdy, organu partii komunistycznej na rok 1990 spadła w stosunku do roku bieżącego o około jedną trzecią.

Jak wynika z liczb podanych przez sowiecką telewizję, prenumerata prawie wszystkich gazet i czasopism na przyszły rok wykazuje w ZSSR wyraźny spadek.

Wyjątkiem jest tygodnik Siemia (Rodzina), na który przedpłata osiągnęła już poziom wyższy o 50 proc. od dotychczasowego; przypuszcza się, że jest to wynik przedruku wyjątków z francuskiej encyklopedii seksuologicznej dla dzieci. (kc)

jak Archangielska, Wołgodzka, Nowosybirsk i niewiele innych.

Nie znamy dokładnej liczby Polaków deportowanych do Rosji europejskiej, na Syberię, do Kazachstanu i Azji Południowej. Wtopieni już w tubylczy żywioł i wycuci z prawa do tożsamości narodowej, tworzą skupiska prawie tak samo bezbarwne, jak monotonna szarość całego tła, które je ukrywa. Tylko pamięć choć już zastęglą na pożółkłych kartach pamiętników, nie straciła barwy. Syktywkar, Kirow, Czałow, Saratow, Czelabińsk, Krasnojarsk, Aldan, Jakucki, Władywostok, Kołyma, Alma Ata, Dżambuł, Akomolińsk, Pietropawłowsk, Samarkanda, Magadan...

Tam kierujemy nasze poszukiwania, którym towarzyszyć będzie pomoc prawna charytatywna na rzecz tworzenia więzi duchowych i materialnych z ojczyzną.

Apelujemy do wszystkich polskich serc o:

— każdą wiadomość, każdą informację dotyczącą miejsca pobytu w ZSSR środowisk i rodzin polskich.

— zgłaszanie gotowości przyjmowania gościnnie rodzin polskich i osób z ZSSR w dowolnie wybranym czasie i miejscu,

— deklarowanie świadectw rzeczowych w celu rozpowszechnienia w środowiskach polskich w ZSSR wiedzy o Polsce, szczególnie w zakresie języka polskiego, literatury i historii,

— deklarowanie pomocy pieniężnej.

Odpowiedzi na apel oczekujemy w siedzibie Zarządu Głównego Towarzystwa Integracji z Polonią Radziecką "NIKE", w Milanówku k/Warszawy ul. Zachodnia 16, telefon 58-32-46.

Zarząd Towarzystwa Milanówek, lipiec 1989 r.

Zapadł Wyrok w Sprawie 7 Embrionów

Maryville, Tenn. (Reuter) — W czwartek zapadł w Sądzie Okręgowym powiatu Blount wyrok w sprawie siedmiu zamrożonych embrionów rozwiedzonego małżeństwa Davis, przynajmniej tymczasowo opiekę nad zapłodnionymi jajeczkami Mary Sue Davis.

Etycy zajmujący się dziedziną biologii i medycyny uważają, że rozstrzygnięcie sędziego W. Dale Younga jest pierwszym przypadkiem rozciągnięcia ochrony ludzkiego życia na zygoty utworzone przez zapłodnienie w próbówce.

"Embriony ludzkie nie są własnością — stwierdził sędzia. — Życie ludzkie zaczyna się w momencie zapłodnienia. Davisowie stworzyli istoty ludzkie, które mają być ich dziećmi".

Young przyznał tymczasową opiekę nad embrionami pani Davis, która może podjąć kolejne próby wszczepienia ich do swego organizmu w celu zajścia w ciążę i urodzenia dziecka. Do tej pory nie udało jej się zostać matką; w czasie rozprawy mówiąc o embrionach nazywała je "swoimi dziećmi".

Jej były mąż junior Davis uważa je tylko za tkankę i twierdzi, że ich użycie będzie zmuszeniem go do niechcianego obecnie ojcostwa.

Zapowiedział on apelację od wyroku w ciągu 30 dni. (kc)

Również Sztuka Padła Ofiarą Stalinizmu

Moskwa (NYT) — Tysiące zainteresowanych zwiedzają wystawę projektów pomnika ofiar stalinizmu zorganizowaną w Monastyrze Dońskim wypełnionym prawie 200 pracami.

Konkurs został ogłoszony przez grupę Pamięć, Ministerstwo Kultury, Państwową Komisję Architektury, Sowiecką Akademię Sztuki, Związek Artystów Plastyków i Związek Architektów.

21 września komisja złożona z przedstawicieli wszystkich organizatorów wybrała spośród 176 prac 10 finalistów, a ostateczne wyniki mają być ogłoszone 25 grudnia.

"Trudno jest wyrazić wszystkie cierpienia ludzkie w jednym obrazie" — mówi Jewgieni Orłow, przedstawiciel Ministerstwa Kultury. "Ludzie cierpieli na różne sposoby. Być może opinia publiczna nie dojrzała jeszcze dostatecznie, aby powstało dzieło wyrażające wszystko".

Idea wzniesienia pomnika powstała w grupie Pamięć, skupiającej prawników, uczonych, artystów i historyków, spośród których wielu było ofiarami stalinizmu i którzy przez lata walczyli z oficjalną apa-

Mnich Buddyjski Otrzymał 10 Lat Więzienia

Pekin (Reuter) — W ub. czwartek Chiny skazały "żywego Buddę", mnicha jednego z największych klasztorów Tybetu, za uczestnictwo w separatystycznych demonstracjach w Lhasie.

60-letni Gyulo Zlabatshering dostał wyrok 10 lat więzienia za "spiskowanie z reaccionistami za granicą", co najwyraźniej odnosi się do zwolenników Dalajlamy, przebywającego w Indiach duchowego przywódcy Tybetu.

Gyulo jest żywym Buddą z klasztoru Gandain koło Lhasy, który spędził 20 lat w więzieniu za udział w zakończonym klęską powstaniu przeciw Chinom w 1959 roku.

"Budda" (z sanskrycie "buddha") znaczy "oświecony, przebudzony". Ci, którzy uważani są za kolejnych wcielenie Buddy Gautama, założyciela buddyzmu, nazywani są żywymi Buddami.

Władze chińskie aresztowały setki Tybetańczyków, w tym rzekomych uczestników zamieszek, aktywistów ruchu niepodległościowego i "tajnych agentów" Dalajlamy, za udział w wydarzeniach marcowych w Lhasie.

Według Tybetańczyków — liczba ofiar zamieszek sięga 60, jednak władze utrzymują, że zabitych zostało tylko 16 Tybetańczyków i jeden policjant.

W Lhasie wciąż obowiązują surowa przepisy stanu wojennego nałożone w marcu w czasie tłumienia buntu. (kc)

Proces Zbrodniarza Wojennego w NRD

Berlin Wschodni (Reuter) — Prokurator w procesie mieszkańca NRD oskarżonego o strzelanie do polskich Żydów w czasie II wojny światowej zażądał kary dożywotniego więzienia i pozbawienia praw obywatelskich.

Powiedział on sądowi w Rostock, że wina 79-letniego Jakoba Holza została "jasno i niedwuznacznie udowodniona".

Holz oskarżony jest o zastrzelenie 18 Żydów podczas pełnienia obowiązków zastępcy komendanta straży w obozie koncentracyjnym na terenie okupowanej Polski oraz o pomoc w mordowaniu innych więźniów.

Obrońca, adwokat Norbert Krohn nie zaprzeczał winie Holza, jedynie prosił o złagodzenie kary ze względu na popularność oskarżonego we wschodnio-niemieckiej wsi, gdzie mieszkał on pod fałszywym nazwiskiem przez 40 lat.

Adwokat twierdzi, że Holz został "schwyty w pułapkę faszystowskiej demagogii".

Dożycie jest najwyższym wymiarem kary za zbrodnie wojenne od czasu, gdy w NRD zniesiono karę śmierci dwa lata temu.

Wyrok oczekiwany jest w poniedziałek. (kc)

tią, oporem i wręcz wrogością władz wobec swojego projektu.

Gdy M. Gorbaczow w lipcu ub. roku oznajmił, że pomnik zostanie zbudowany, oficjalne instancje podjęły próby pozbycia się grupy, która całą akcję zainicjowała.

W grudniu, bez konsultowania się z Pamięcią, ministerstwo kultury ogłosiło konkurs na projekt pomnika. Założenia jego były znacznie mniej ambitne, niż idea Pamięci — pojedynczy monument, zamiast centrum z archiwami i muzeum.

Po intensywnych negocjacjach rząd ostatecznie zgodził się na wspólne sponsorowanie konkursu, jednak niezgoda utrzymuje się i nadal nie wiadomo, czy pomnik będzie kompleksem, czy pomnik będzie kompleksem, czy pojedynczym obiektem.

Modele eksponowane na wystawie nie przedstawiają wysokiego poziomu artystycznego. Wiele z nich wydaje się wprost emocjonalnym eksperymentem dla artysty, niż poważnym, nadającym się do realizacji projektem

I tak jedna z propozycji ukazuje Stalina w postaci ogromnego pajaka wiszącego nad okrągłym budynkiem; w innej wykuta z granitu słynna fajka Stalina wypełniona jest wystającymi rękami ofiar.

Większość prac odbija dziesięciolecie uprawiania wyłącznie tzw. socrealizmu, jedynej akceptowanej do niedawna w ZSSR formy sztuki: kobieta wyciągająca ręce do góry w dramatycznym geście lub bohater-ski oficer wyrzeźbiony w gigantycznym bloku marmuru.

Aleksander Trofimow, zwiedzający wystawę artysta plastyk, powiedział, że poziom przedstawionych prac wskazuje, iż również sztuka znalazła się wśród ofiar stalinizmu.

"Smuci mnie to, co widzę — powiedział. — Sztuka, muzyka, kultura rządzą się swoimi własnymi prawami, które zostały zniszczone. I teraz właśnie widzimy rezultaty. (kc)

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNYCH NADAWANIACH	
RADIO "OPINIA"	103.1 FM
Stacja WVXX	
Od Poniedziałku do piątku	
5:30 do 7:00 rano	
JAN LESZEK FRANCIK	
ROBERT LEWANDOWSKI	1240 KC
Stacja WWSB	
Codziennie 7-8:30 Rano	
2-3 Po Pol. w Niedzielę	
Robert Lewandowski, Właściciel	
GODZINA SŁONECZNA	
Halina Gramza	
Stacja WEDC 1240 AM	
7 Dni w Tygodniu	
8:30-9:30 Rano	
RADIO DLA WSZYSTKICH	1330 AM
Stacja WSSY	
Poniedziałek do piątku	
od 9 rano do 1:15 po południu;	
Sobota od 9 do 11 rano;	
Niedziela od 9 do 10 rano.	
Andrzej Czuma i Stanisław Kędzia	
WCEV GŁOS POLONII 1450 KC AM	
MIGALA COMMUNICATIONS CORP.	
Od poniedziałku do Piątku Właściciel	
4:30 do 6:00 Wieczorem	
Sobota 4:05 do 6:00 Wieczorem	
Kierownicy i Anonserzy Audycji	
JÓZEF, SŁAWA i JERZY MIGALA	
"POLSKA W MUZYCE	
PIĘŚNI I SŁOWIE"	
Halina Gramza	
Poniedziałek i Środa	
6:30 do 7 Wieczorem	
Sobota 6:05 do 7:00 Wieczorem	
Stacja WCEV	1450 AM
ADAM GRZEGORZEWSKI	
Właściciel i Zarządca	
YOUNG POLONIA	
Poniedziałek i Środa	
6:05 do 6:30 wiecz.	
Piątek	
6:05 do 7:00 wiecz.	
Stacja WCEV	1450 AM
Prowadzi: Diana Maria Migala	
WORLD IN MUSIC	
Wtorek 6:05 do 6:35 wiecz.	
Czwartek 6:05 do 7:00 wiecz.	
Stacja WCEV	1450 AM
Prowadzi: Lucyna Migala	
Program Radiowy	
Polskich Oficjów Żydztwa	
Stacja WCEV	1450 AM
Msza św.	
z kaplicy N. Serca P.J.	
4105 N. Avers Ave., Chicago	
Niedziela 8-9 rano	
Pogłębienie wiary i wiedzy religijnej	
Sobota 7:30-8 wieczorem	
Audycje prowadzi	
O. Leszek Balczewski SI	
GODZINA RÓŻAŃCOWA	
OJCA JUSTYNA	
Stacja WWSB	1240 KC
Sobota 9:00 Wiecz.	
Stacja WCEV	1450 AM
Niedziela 6:30 do 7 wiecz.	
O. Kornelius Dende OFMC, Dyrektor	
CHECH GULINSKI SHOW	
NIEDZIELA	
9-10 Rano WYLO	£40 KC
9 Rano do 12 w pol. WBXM	1490 KC
SOBOTA	
2-3 Ppt. WTAQ	1300 KC
4-5 Ppt. WTAQ	1300 KC
Chech Gulinski, Dyr. Programów (11/88)	

Wyniki Spotkań Min. Balcerowicza

(Dokończenie ze str. 1)

skarbu USA Nicholasam Brady oraz z reprezentantami MFW i Banku Światowego.

Washingtonska administracja przystąpiła do oceny planu Balcerowicza, podczas gdy MFW nosi się z zamiarem wystąpienia swych przedstawicieli do Warszawy w połowie października, by rozpocząć współpracę z rządem PRL i wskazać na kroki i metody zachęcające do rozwoju inicjatyw prywatnych i uruchomić mechanizmy rynkowe z nadzieją na wyciągnięcie gospodarki z głębokiego kryzysu.

Po niedzielnym spotkaniu z min. Balcerowiczem francuski min. finansów, Pierre Bergey, z optymizmem mówił o możliwościach szybkiego osiągnięcia porozumienia między Polską a Międzynarodowym Funduszem Walutowym, co ma ułatwić drogę dla zachodniej pomocy i złagodzić warunki spłat \$40-miliardowych zadłużeń.

Bergey odrzucił krytyki o braku reakcji państw zachodnich wobec zmian zachodzących w Polsce. Wyjaśnił, że poparcie dla ekonomicznych i politycznych przeobrażeń nie zawęży się jedynie do głoślowych pochwał, lecz przybiera konkretne kształty. Twierdzi, że proces pomocy już został wprawiony w ruch i ma nadzieję, że doprowadzi do pozytywnych rezultatów.

Ministrowie finansów z całego świata odbyli kilka posiedzeń w czasie ostatniego weekendu przed dzisiejszym otwarciem dorocznego konferencji MFW i Banku Światowego, którego formalne sesje będą dotyczyć wzrostu ekonomicznego w skali globalnej, zadłużeń państw Trzeciego Świata, pomocy w zakresie ekonomicznym i ochrony środowiska dla państw ubogich.

Ostrożne podejście do Polski ze

Stanisław Cynk

Po długiej i ciężkiej chorobie odszedł od nas nasz brat związkowiec, długoletni sekretarz Grupy #3175 Milenium ZNP.

Cześć Jego pamięci.

Zarząd Grupy 3175

Janina (Janet) Cichoń

(z domu Ogrodny)
(żona śp. Jana S.)

Członkini Tow. św. Michała Archaniola Grupa 1534 ZNP, pożyła, zmarła w domu, 25-go września, 1989 roku, w średnim wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godz. 3 po poł. do 9 wieczorem a w środę od 12 w południe do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 28 września o godzinie 8:45 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła św. Turybysza (msza św. o godz. 9:30), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, do mauzoleum.

Pogrzebi w głębokim smutku: Deborah (Wawrzyniec) Sajdecki, córka i zięć; Dennis, syn; Emilia, wnuczka; Jan i Rozalia Ogrodny, rodzice; Anna Cichoń, teściowa; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Fortuna Funeral Home. Telefon 523-7781.

Wysokiej Jakości Obsługa

ADRIAN MALEC

ALLAN MALEC

Allen Malec i Adrian Malec dalej odgrywają kluczową rolę w naszych niekończących się staraniach aby zapewnić naszym klientom lepszą obsługę. Są oni jednym z powodów dlaczego rodziny mogą spodziewać się tej samej wysokiej jakości i pełnej godności obsługi przy każdym pogrzebie u Malca... nawet tym najskromniejszym w koscie.

Dostępny Kwiaty
Pogrzebowe

Malec & Sons
GUARDIAN CHAPEL

6000 N. Milwaukee Avenue
834 N. Ashland Avenue

774-4100
421-5800

The GUARDIAN PLAN
Insurance funded prearranged funeral program

Propozycje Busha Na Forum ONZ

(Dokończenie ze str. 1)

Sklonienie do podpisania tego układu przez przeciwników USA takich jak Libia czy Iran będzie sprawą niezwykle trudną dlatego też zdaniem przedstawicieli administracji najważniejszą kwestią będzie doprowadzenie do eliminacji pierwszych 80 proc., broni chemicznej znajdującej się w arsenałach obu supermocarstw.

Bush dał wyrażenie do zrozumienia, iż Sowieci muszą pójść śladami USA redukując ilość broni do tego samego poziomu i godząc się na wynegocjowane warunki, w tym także na kontrolę procesu niszczenia chemicznych środków rażenia.

Bank Światowy rozważa wprowadzenie trzech programów pożyczkowych ogólnej wartości \$450 milionów na pomoc w modernizacji produkcji rolnej, rozszerzenia rynków eksportowych i rekonstrukcję polskich instytucji finansowych. Termin realizacji tego programu nie jest jeszcze znany.

Tymczasem Międzynarodowa Korporacja Finansowa, filia Banku Światowego przekazująca fundusze na rozwój prywatnego sektora zapowiedziała pomoc Polsce w zakresie prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i założenia banków w oparciu o zachodni model.

Program ten ma zachęcić do wchodzenia do współpracy między zakładami polskimi a zagranicznymi, pomoc w otwieraniu prywatnych polskich banków w połączeniu z zagranicznymi i zapewnić techniczną asystę w rozwoju rynku kapitałowego. (eg)

W Mekce Ścięto 16 Terrorystów z Kuwejtu

Nikozja (Reuter) — W Arabii Saudyjskiej przeprowadzono egzekucję 16 obywateli Kuwejtu za podłożenie w lipcu bomb w świętym mieście Mekka, co spowodowało śmierć jednego i obrażenia 16 uczestników dorocznej pielgrzymki muzułmańskiej.

Skazani, z których 10 było pochodzenia irańskiego, zostali ścięci mieczem wobec tłumy widzów zebranego w Mekce. (kc)

Popierajcie tych,
którzy ogłaszają się
w Dzien. Związkowym

Bliskim Wschodzie został zamordowany przez porywaczy. Stwierdzając, iż plk. Higgins "odbywał misję w imieniu całego świata" Bush wezwał ONZ do potępienia tego morderstwa i wezwania zabójców do oddania ciała rodzinie.

W innym punkcie swego przemówienia Bush wezwał członków ONZ do jednoznacznego potępienia wszystkich aktów terroryzmu mających miejsce w świecie, gdyż — jak stwierdził — "użycie siły nie jest dopuszczalną metodą rozwiązywania problemów".

Po swym wystąpieniu w ONZ prezydent Bush był w Nowym Jorku gospodarzem obiadu wydanego dla przedstawicieli krajów członkowskich NATO. Później odbył rozmowy dwustronne z przedstawicielami Brazylii, Izraela, Gwatemali, Boliwii i Wenezueli.

We wtorek około południa prezydent Bush spodziewany jest w Białym Domu. (ak)

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące się w "Dzienniku Związkowym" drukowane jest według życzenia klientów, którzy za nie płać.

W związku z powyższym zaznaczamy, że nie bierzemy odpowiedzialności za ich treść.

★ AUTA

'83 CHEVROLET Celebrity 4 drzwiowy, automatyczny z powodu wyjazdu pilnie sprzedam. 486-2138.

'79 PONTIAC CATALINA looks and runs very well 4-door dark brown, pb., ps., ac., \$850.00. 463-1082

GATEWAY
chevrolet

**PO CENIE HURTOWEJ
DLA PRYWATNYCH
OSÓB**

AUTA UŻYWANE

Począwszy od
\$300
Również
nowe samochody
MÓWIMY PO POLSKU
pytać o
JANA BAŃKĘ

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL
Tel. 631-5463 lub 631-9000
Wzrost 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELĘ

★ Poszukuje Pracy

POSZUKUJE pracy na weekendy. Tel: 227-6729.

TECHNIK dentysta z Polski poszukuje pracy. Dzwonić tel. 725-5004.

ZAOPIEKUJE się dzieckiem we własnym domu. Okolica Cicero/Belmont. Tel: 736-7287. Dzwonić po 5 p.m.

★ Pomoc Domowa

**DAM MIESZKANIE
I WYŻYWIENIE DLA PANI**
W zamian za pomoc przy starszej pani. Od godz. 5 lub 6 PM.
489-3181

HOUSEKEEPERS
Budget Inn, 2075 Barrington Rd., Hoffman Estates, is now accepting applications for Housekeepers. Part time, starting at 9 AM, 4-6 hours per day. Must be available weekends, holidays and have reliable transportation. Should be able to communicate in English.
**Apply in Person 10 AM to 3 PM
No Phone Calls Please**
EOE

KOBIETA

Z prawem jazdy 6 dni z zamieszkanym. Ang. wymagany. \$275.
Agencja 772-3710

★ Praca Żeńska

PERSONNEL CLERK BI-LINGUAL POLISH-ENGLISH

Northwest suburban service company is looking for a mature, well organized, hard working person who is able to work well under pressure.
Duties include light typing, telephone work and various office procedures full time or part time, afternoon hours 12 noon-6 PM available.
Call Rose 860-0997

★ Pomoc Domowa

**WANTED
POLISH HOUSEKEEPER**
for Polish speaking elderly couple in Pennsylvania.
Call Ron — 665-0397

**POSIADAMY PRACĘ DOMOWĄ
DLA KOBIET
AGENCJA**
Tel. 775-5550 6255 N. Milwaukee

Prace Domowe

Dla pań z zamieszkaniem lub dochodzenie. Agencja.
Tel.: 777-8446

AGENCJA GLOBE

Prace domowe dla pań.
Język angielski wymagany.
283-3184

★ Praca Żeńska

POTRZEBNE KOBIETY
Z doświadczeniem do pracy na maszynach do szycia start \$5 na godzinę lub więcej zależnie od doświadczenia. 6357 N. Fairfield (at Devon), Chicago, IL.
274-1828 pytać o Beronia

POTRZEBNA KOBIETA
Do serwisu sprząającego jako kierowca, "supervisor" i pracownik. Musi znać jęz. polski i angielski.
Tel.: 729-7060
Pon. do piątku 9 am do 4 pm lub zostawić wiadomość na taśmie

HOUSECLEANING

**CAREER
OPPORTUNITY**

Reliable hard working women who speak English and Polish fluently, can earn \$350 or more per week, as a crew supervisor. Experience preferred but we will help you get started and teach you to hire and train your own team using our methods. You must have your own car, be flexible as to hours worked and be available for one week paid training program. All positions are in northwest suburbs, and require commuting.
CALL TODAY IN ENGLISH ONLY
Ask for Mrs. Lange
991-2383

**OPTICAL
LAB TECHNICIAN**
No experience necessary, excellent pay with overtime. Mount Prospect location.
Tel: 398-4542

NORTHWEST SIDE CHICAGO
Manufacturing company has opening for self-starter person with excellent office skills. This includes typing with minimum 45 words per minute, data entry, daily phone contact, bookkeeping and filing. Minimum 5 years experience. Call Monday-Friday 9 a.m.-4:30 p.m. and Saturday 10 a.m.-1 p.m. 235-5283

PRESSER

Work in Bridal Salon on beautiful gowns. Day or Eves. hours. Part time. Some English helpful. Call for interview.
MARGIE'S BRIDALS
325-7035

MAIDS

Must speak English & have proof of eligibility to work.
Apply in person at:
BRIDGEVIEW INN
10030 S. HARLEM
Bridgeview, Illinois

POTRZEBNE kobiety do sprząania domów. 698-7259.

KOBIETY DO SPRZĄTANIA
Na pełen etat. Praca dzienna. Zgłaszać się osobiście pomiędzy 7 rano i 2 po południ. Pozwolenie na pracę wymagane.
647-0433
MINIT MAID DOMESTIC
(A PRIVATE EMP. AGENCY)
7562 N. MILWAUKEE AVE

POTRZEBNA PANI

W średnim lub starszym wieku do pracy domowej, 5 dni w tygodniu, mieszkanie, wyżywienie plus \$140 tygodniowo.
788-0869 Po 6 PM

BARMAID. Salary plus tips. Apply in person: Nick's Pub, 6689 N. Oliphant.

**PRACĘ DLA KOBIET
MĘŻCZYZN I PAR**
W Chicago lub innych stanach
VISTULA
Jobs live-in and live out with excellent salary and benefits. Must speak English or some English.
Monday thru Sat. 2 PM - 6 PM
Closed Wednesday
3798 W. DIVERSEY
489-6058

MAIDS

Trochę doświadczenia w pracy w hotelach lub jako pomoc domowa. Dzienna zmiana. Musi rozumieć po angielsku. Zgłaszać się osobiście Pon.-Środa 9-11 AM.
THE DRAKE HOTEL
130 W. Walton E/O/E Chicago

★ Praca

MACHINE OPERATORS

We will train you to operate computer printers in our Bensenville facility.

- 12 HOUR SHIFTS
- DAYS OR NIGHTS
- \$5.50 Per hour to start with regular raises & excellent benefits.

Call 517-5600

**DIRECT
MARKETING
TECHNOLOGY**
Equal Opportunity Employer

LIGHT ASSEMBLING WORK

no experience necessary.
PETERSON INTERNATIONAL
1840 Pickwick, Glenview
729-1010

LOTNISKO O'HARE

Asystent pasażerów na wozku inwalidzkim, my przyuczymy. 5 dol. na start. Musi mówić po angielsku. Po więcej informacji dzwonić
686-7488 od 8 a.m.-4 p.m.
od niedzieli do czwartku

O'HARE AIRPORT

Wheelchair pusher, we will train. 5 dol. per hour. Must speak some English. For more information call

686-7488

Sunday — Thursday 8 a.m. — 4 p.m.

MECHANIC

(Experienced Muffler and Brake Installers)

Must have own tools.

Basic English helpful.

FAIR MUFFLER SHOP

685-8800

CNA'S

Must speak English. Must be able to verify ability to work. We offer:

- A variety of shifts to balance family needs
- Excellent wages/benefits
- Health/Life/Dental Insurance
- Tuition reimbursement scholarship program
- Profit sharing
- Excellent staff/patient ratio

For immediate consideration contact:

DEBBIE WEXLER, A.D.O.N.

392-2020

AMERICANA

HEALTHCARE CENTER

715 W. Central Rd.

Arlington Heights, ILL. 60005

AMERICANA

E.O.E. M/F

EARN MONEY

typing at home \$30,000/year income potential. Details: (1) 805-687-6000 Ext. B 9725.

KOBIETY-MĘŻCZYŹNI-PARY

FLORYDA

Tygodniowe zarobki \$360.

Netto-gotówka. Dzwonić:

VISTULA 489-2800

POTRZEBNE KOBIETY

I MĘŻCZYŹNI

Do pracy domowej z zamieszkaniem lub bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynagrodzenie i świadczenia. Każda praca pisemnie gwarantowana.

IRENE'S INTERNATIONAL

6201 W. Touhy, Chicago 631-8878

POTRZEBNI

KOBIETY I MĘŻCZYŹNI

zainteresowani pracą przy dachach, należąc do związku zawodowego. Przyłączenie do naszych praktykantów. Musicie mieć 18 lat, dyplom ze średniej szkoły lub udowodnić że macie poprzednie doświadczenie, oraz musicie przejść egzamin fizyczny, dobre wynagrodzenie i świadczenia.

Dzwoncie: (312) 345-0975 we wtorek i czwartek od 8 rano do 5 po poł.

AZBESTY

ZAROBKI OD \$17-\$20

Institute of Azbestos Awareness

of North American, Inc.

KURSY W JĘZYKU POLSKIM

Weekendowe: Piątek i Sobota 7 p.m.

Niedziela 11 a.m.

W sprawie zapisu prosimy dzwonić:

(312) 725-9462

4258 N. MILWAUKEE AVE.

PIERWSZA LEKCJA BEZPŁATNIE!

Pomagamy załatwić pracę bezpłatnie.

Restaurant

FT AND PT KITCHEN HELP

Various kitchen clean up & dish room work. Days & eves. Tues. — Sun. Must have own car, speak English & have green card. Vicinity Irving Pk./River Rd. No public transportation.

Call 10 a.m. — 4 p.m. for an appt.

671-6648

GENERAL FACTORY

OPENINGS

50-55 godzin tygodniowo, doświadczenie pomocne. Benefits.

Tel.: 278-3580

Północno zach. strona Chicago.

BACKERY MANAGMENT

COUNTER HELP

Immediate opening for new bakery at "6-Corners".

439-6969

POTRZEBNE 20 OSÓB

Do myjni samochodowej. Doświadczenie nie wymagane. Dobra zapłata i warunki pracy. Dzwonić do Mike

279-0004

• KUPUJĄCE W SKŁADACH
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ Praca

Retirement Community Hiring:
**COOKS, DISHWASHERS,
FOOD SERVERS, BUS PEOPLE
HOUSEKEEPERS & BUS DRIVER**
English speaking. Apply at:
THE BREAKERS
8975 Golf Rd., Des Plaines, Ill.
E.O.E.

Restaurant

- WAITERS
- WAITRESSES
- BARTENDERS

Dining room, banquet & members bar.
Apply in person:
400 E. Orchard, Itasca
773-1800

FOOD SERVICE
F.T. LINE COOKS
(Good Benefits)
F. & P.T. WAITRESSES
(Benefits Available)
P.T. Eve & wkend. Bus persons.
Must speak English.
Contact Wayne Hooven
490-5800

MOBIL OIL
DESPLAINES OASIS
Now hiring full/part time cashiers.
Starting at \$5.50 per hour + benefits,
depending on experience. Must
speak FLUENT English. Call
390-9464
Ask for Bill or Judy
EOE

RN/LPN
ST. ELIZABETH'S HOSPITAL
1431 N. Claremont in Chicago
Has a full-time position with 12-hour shifts in its Adult Substance Abuse Program. Illinois licensure and bi-lingual Polish and English required. Contact Norma Thornton, Recruiter, at
633-5821
EOE

**NATYCHMIASOWE PRZYJĘCIA
DO PRACY W HOTELACH**
Dla kobiet i mężczyzn. Język angielski do porozumienia. Wymagane pozwolenie na pracę. Zarobki \$4.50-\$5.50 na godzinę.
FORUM CO.
5329 W. BELMONT 725-9195
Zgłaszać się osobiście

**MANUFACTURING COMPANY
IN DES PLAINES**
Is looking for experienced machinist for general machining and set-up on lathes, mills, drill press etc. Must be able to work from blue prints and speak English. Good starting salary and benefit package. Call 827-7186 between 8-4 PM

★ Praca Męska

**PRZYJMIEMY
ODPOWIEDZIALNYCH
PRACOWNIKÓW**
Do pracy w magazynie i lekkiego sprzątnięcia. Wymagane prawo do pracy i prawo jazdy. \$6.00 na godzinę plus ubezpieczenie.
766-7770 — proszę Jacka

POTRZEBNY MECHANIK
do "dealera" używanych samochodów, oraz mężczyźnia do ogólnych prac przy używanych samochodach tzw. "porter". Palatine. Dzwonić po 7 p.m.
543-9805

KRAWCA
Na Pół Etatu
5257 N. CENTRAL AVE.
282-0508

POTRZEBNY doświadczony mechanik do naprawy trailerów. Tel. 523-2991

POTRZEBNI pracownicy do pracy na dachach—shingles (doświadczeni). 794-0741.

NEEDED roofers—experienced only (shingles or hot roofs). 794-0741.

SIDING
Solidni pracownicy, na których można polegać, raczej z doświadczeniem, potrzebni do dokładnej pracy przy sidingu w ptn. zach. i ptn. miejscowościach.
215-3634

CUTTING TOOL MFG.
HAS NEED FOR RELIABLE
MACHINE OPERATORS

Work involves setting up equipment to job specifications and running the parts through. General knowledge of machinery and the use of a micrometer a plus. Must speak English. Automatic pay increases and generous company benefits. Contact Mike at:
CJT/KOOL CARB 1040 W. Fullerton
Addison, IL 60101
No walk-ins please 543-7144

Machinist
Expanding close tolerance screw machine and CNC job shop seeks:

• SET-UP MACHINIST
We require a self-starter w/working knowledge of milling, drilling and tapping, blueprint reading and ability to inspect own parts. Experience with rotary transfer, special machines and SPC a plus. We are a clean, modern shop offering complete company benefits including hospitalization, life insurance, profit sharing, 401K and bonus plan.
Call 227-2830 EOE

LATHE MACHINIST
Job shop looking for lathe machinist. Must have own tools. Minimum 6 years experience. Must perform close tolerance work quickly and accurately. Must speak English.
792-1774 7100 N. Lehigh

★ Praca Męska

BARTENDER
Z minimalną znajomością j. angielskiego potrzebny na kilka nocy w tygodniu. Tel. od 9 am-7 pm 283-0124
3309 N. MILWAUKEE

**KONTRAKTOR PRZYJMIĘ
DOŚWIADCZONYCH CIEŚLI
ISTOLARZY BUDOWLANYCH**

889-4759

**POTRZEBNI PRACOWNICY
DO SIDINGÓW**
Oraz do remontów domów wewnątrz. Tylko doświadczeni. Dobre wynagrodzenie. 824-8638

**POTRZEBNI PRACOWNICY
DO SIDINGU**
Tylko z doświadczeniem.
237-4432

FUGOWANIE MUROWANIE
Zatrudnię pracowników do fugowania i murarzy, wysokie stawki godzinowe, gwarantowana ciągłość pracy. Proszę dzwonić wiecz.
945-7854

BLACHARZ SAMOCHODOWY
Musi mieć własne narzędzia. Minimum 5 lat doświadczenia, \$12 na godz. na start. Zgłaszać się osobiście Body Works on Grand.
6134 W. Grand Ave.

PART-TIME
Czyszczenie dywanów, godziny wieczorne, w śródmieściu. Musi mieć pozwolenie na pracę. Dzwonić w godz. popołudniowych od 3-5 PM. Wymagana znajomość jęz. ang.
524-9140 Pytać o Wesley

MAINTENANCE MACHINIST
Evanston. Manufacturing company seeking person to rebuild and maintain production machines. Over-time available.
DICKSON WEATHERPROOF NAIL
Call: 864-8859

HELP WANTED
I.D., O.D. Grinder. Must be able to set up, grind between centers, and chucked parts. Must speak English. Schiller Park area. Call Clarence.
678-4240

**POTRZEBNY KIEROWCA
(PART TIME)**
do serwisu sprząającego na północno-wschodnie przedmieścia. Pozwolenie na pracę, znajomość języka angielskiego konieczne.
480-9147

**TOOL ROOM
MACHINISTS**
Small Machine Shop Located on Northwest Side, has position available for Lathe/Mill Operator with minimum 5 years experience. Must have Set-Up experience and own tools. Benefits, overtime and wages commensurate with experience. English speaking necessary.
A-Z MACHINE PRODUCTS
3716 W. MONTROSE

FULL TIME
General Maintenance and Ground Keeper Needed
for Palatine childrens home. Some English needed.
359-5600

Production
4-SLIDE MEN WANTED
Southside firm has immediate openings for experienced 4-slide set up/operator positions. Must speak English. For further information contact:

Karl Ptak
CHICAGO WIRECRAFT CO.
1534 S. Ashland
Chicago, IL 60608
243-5944

O'HARE AIRPORT
Wheel chair pusher and bag handler. We will train. \$5 per hour. Must speak English. For information call
686-7488

Sunday through Thursday 8 AM-4 PM.

TOOL & DIE MAKERS
Experienced full time. Also retirees wanting part time welcome to apply. Small well established company.

1425 Howard Street
Elk Grove Village
437-8122

**ZATRUDNIMY PRACOWNIKA
(mężczyźni)**
na "shipping and receiving dock". Stały pobyt i j. angielski wymagane. Tel: 296-3346, ACME Industries, 55 E. Bradrock Dr., Des Plaines.

RETIRED Baker for part-time.
717 W. Lawrence. Tel: 453-4412.

POTRZEBNY doświadczony murarz, również musi umieć fugować, dzwonić wieczorami. 685-8443.

**POTRZEBNI CIEŚLE
I PRACOWNICY**
do dry wall i do ogólnych prac kontraktorskich.
523-8080

FIDELITY CONSTRUCTION
MACHINIST. 1612 Landmeyer Rd.
Elk Grove Village. 981-1149.

DOORMAN
position available. Must speak English. Call: Monday-Friday, 11 a.m.-1 p.m.
348-6800

★ Praca Męska

POTRZEBNI od zaraz. Doświadczenie pracownicy do aluminiowych sidingów. Stała praca. 283-8759.

**USTAWIACZY NA
TOKARKI I FREZARKI**
Z kontrolą Fanuk zatrudnimy. Minimum 5 lat doświadczenia.
Tel. 296-3346
55 E. Bradrock Dr. Des Plaines

CARPENTERS NEEDED
experienced in kitchens, bath-rooms, rec rooms, dormers, room additions. Must have own tools and transportation.
Call: 539-1889

**WANTED TWO CARPENTERS
AND HELPER**
Small construction firm with steady work, winter and spring.
549-3880

**POTRZEBNI 2 STOLARZE
I POMOCNIK**
Mała firma budowlana. Stała praca również zimą i wiosną.
TEL. 549-3880

GENERAL CLEANING
Woodfield Lanes in Schaumburg now looking for responsible individual for full time cleaning position. Hours available 12 mid. to 9 a.m. Must have dependable transportation and speak English.
Call Ardy 843-2300

Lathe Operator/Assemblers
Due to increase in business, position open for exp. lathe operator. Assembly dept. People needed. Exp. a +, but not necessary. Must speak English.
CALL 997-3370

**Zakład Remontowy
Zatrudni
Pracowników**

— Frezer
— Operator wytaczarko —
— Frezarki
— Tokarz
— Skrobacz łoż obrabiarek
Dzwonić od 7:00 a.m. — 3:30 p.m.
Ph. 681-5922

TESTER
Immediate Opening — 2nd Shift
PARKER HANNIFIN CORP.
A leader in the fluid power industry, has immediate openings for full time tester. Applicant must be able to read blue prints & have some experience in the use of pressure gauges, meters & electrical measuring instruments. Previous hydraulic testing experience is a plus. We offer a good starting salary & an excellent employee benefit package.
Apply in person 8 a.m. — 3 p.m.:
PARKER HANNIFIN CORPORATION
WATERMAN HYDRAULICS
6565 E. HOWARD
NILES, ILLINOIS 60648
Equal Opportunity Employer

HANDYMAN
• HIGH STARTING SALARY
• FULL TIME WORK
In room remodeling. Some experience necessary in plumbing, electrical, carpentry, painting. Must have car. NW area.
282-9274
Please respond in English.

**FLUENT
ENGLISH SPEAKING
MACHINERY DETAILER**
To clean and paint metal working machines. 7 miles north of O'Hare. \$6 per hour. Full time. Benefits. Cliff Gray
537-7700

KIEROWCY CIĘŻARÓWEK
Bardzo Duża Okazja Od Zaraz Pracujcie sami dla siebie, nie dla kogoś w swoim biznesie. Doświadczenie nie wymagane, nauczymy. Tylko \$4 000 - \$6 000 inwestycji, da Wam wszystko co potrzeba żeby zacząć:
1) 1-szą ratę na swoją ciężarówkę
2) Nauka z prawem jazdy włącznie
3) Kontrakt 3-letni gwarantowany
4) zarobki od \$1,500 - \$2,000 tygodniowo.
Po więcej informacji proszę dzwonić do pana Marka od 10-4 P.M. w Sobotę włącznie
830-5222

POTRZEBNI stolarze meblowi (szafki), doświadczeni. Zgłaszać się osobiście: 259 N. California

**SALES PERSON
NEEDED**
Must Speak Polish and English
772-3522 772-8711

**POTRZEBNY
SPRZEDAWCA**
Mówiący po polsku i angielsku.
772-8711 772-3522

POTRZEBNI stolarze budowlani. Roboty zewnętrzne i wewnętrzne. Tel. 235-7928.

POTRZEBNI mężczyźni do przesadzania krzewów. Tel. 253-9011, wieczorem.

MAINTENANCE PERSON
Potrzeba do obsługi apartamentów w północno-wschodnich przedmieściach. Wymagane znajomości stolarstwa, elektryki i hydrauliki i naprawy ogrzewczych urządzeń oraz znajomość jęz. angielskiego. Potrzebny samochód i własne narzędzia. Dzwonić wieczorem po 8
705-9965

★ Praca Męska

**Zatrudnię Kierowcę
KATEGORI "D"**
Język angielski i 3 lata praktyki wymagane. Po informację dzwonić.
745-6764

POTRZEBNI elektrycy, stolarze meblowi, hydraulicy z doświadczeniem w USA. Tel. 476-4161.

POTRZEBNY pracownik do kontraktora. Z doświadczeniem przy budowach "porches" i sidingów. 545-6312.

**POTRZEBNI
PRACOWNICY**
Do fabryki metalowej. Doświadczenie nie wymagane. Zgłaszać się osobiście
CHICAGO STEEL CONTAINER CORP.
1846 S. KILBOURN Chicago

**LAKIERNIK
SAMOCHODOWY**
(Lekkie bando) potrzebny od zaraz.
4228 W. Grand Ave. Chicago, Ill.
227-2050

**AUTO — MILEX
QUALIFIED MECHANIC**
Must speak English. Good base pay commensurate with experience.
Ask for Vic 583-6800 (BK)

**SHEET METAL
MODEL MAKERS**
Full time, short run job shop experienced. Days. Melrose Park.
345-2494 BOB
Must speak FLUENT English.

METAL FABRICATOR
With job shop experience in all phases of metal fabrication. Must read blue prints, Set-up punch presses & press brake, etc. Must speak FLUENT English.
Ask for Ron
350-1575

O.D. GRINDERS
3 years minimum experience in O.D. center type grinding. I.D. & Honing experience helpful. Competitive wages. Small manufacturing company near O'Hare. Must speak English. Apply in person at:
**5212 N. PEARL
ROSEMONT, IL**
992-4014
Equal Opportunity Employer M/F

★ Kondominium

COLUMBIA REALTY
774-4401
NIE STAĆ SIĘ NA DOM?
Kup tanie i duże kondominium. 3 sypialnie, 2 łazienki, balkon. Blisko szkoły i parku.
HELEN KARAS
470-1997

★ Domy

**DES PLAINES
PRZEZ WŁAŚCIELCIĘ**
Murowany, dwu poziomowy z sidingiem aluminiowym. 8 pokoi, 3 sypialnie + sub basement, łazienka. Garaż na 2½ auta. Nowe centralne ogrzewanie. Wszystko odremontowane.
766-3050 w dzień — 299-7522 wieczorem

CHICAGO RIDGE
Piękny, 17 letni budynek apartamentowy z jasnej cegły. Świetna lokalacja. Dochód na czysto \$47,500.
RE/MAX — LANDVIEW
IREK BERGER
775-0600 albo 792-3901

3 SYPIALNOWNY MUROWANY
Centralne ogrzewanie, garaż na 2 auta, okolica Belmont-Oak Park. \$125,000.
774-4417 lub 775-5428

**NA SPRZEDAŻ
PRZEZ WŁAŚCIELCIĘ
OKOLICA CICERO I BELMONT**
Murowany dom bungalow. 3 sypialnie, 2½ łazienki. Ekstra duża działka. Podłogi z twardego drewna. Garaż na 2 auta. W niskich 120 tys.
DZWOŃ PO UMÓWIENIE
784-9836
Proszę dzwonić w jęz. ang.

**NOWY NA RYNKU
PIĘKNY MUROWANY
BUNGALOW**

Nie wymaga żadnej pracy, 2 sypialnie plus 1 dodatkowy ogrzewany pokój na werandzie. 2 łazienki, garaż na 2 samochody, duża nowoczesna kuchnia. Pokój frontowy i jadalnia plus oddzielne wykończone mieszkanie w piwnicy z oddzielnym wejściem z którego dochód pomoże zapłacić państwu pożyczkę. Okolice Belmont-Central. Bardzo przystępna cena wystawiona na szybką sprzedaż. Po informację proszę dzwonić 775-6900.

REALTY NETWORK
Prosić Krystynę lub 286-6733 Krystynę

★ Do Wynajęcia

MAŁE, samodzielne meblowane mieszkanie dla kulturalnego pana. Ogrzewanie włączone w rent. Tel. 588-1394.

**2 SYPIALNIOWE MIESZKANIE
W BASEMENCIE**
Do wynajęcia, całkowicie meblowane i wyposażone, wszystkie użyteczności włączone. Ok. Belmont-Central.
794-0772

4940 S. WOLCOTT. Pokój \$80. Tel. 456-3862.

★ Do Wynajęcia

3 SYPIALNIOWE MIESZKANIE
Okolice Belmont-Damen \$700
2 sypialniowe \$500
Tel. 528-1779

3½ POKOJOWE mieszkanie, ogrzewane, piec i lodówka. Wrightwood-Cicero. 745-6758.

**ODDZIELNY POKÓJ
W BASEMENCIE DLA PANA**
Wspólna kuchnia i łazienka (z drugą osobą). Pralnia i pokój bawialny. 51st-Rockwell..

778-0046

3 POKOJE, kuchnia do wynajęcia. Tel 237-3216, 724-8225.

APARTAMENT 2-sypialniowy w Prospect Hts. (Wolf-Palatine).
Ogrzewanie, gaz, woda włączona. \$625 plus deposit. 286-4984, 523-1583.

W DOBREJ DZIELNICY
Okolice Harlem-Grand Chicago. 1 sypialnia ogrzewana, włączony gaz. \$395. Des Plaines 1 sypialnia \$375 nieogrzewana.

283-0914 lub 625-4454

PIĄTKA po remoncie do wynajęcia. Tel. 780-8540.

JACKOWO
Sześć pokoi, 3 sypialnie w czystym mieszkaniu w dwurodzinnym domu. Blisko do kolejki i sklepów. \$550 z ogrzewaniem.
282-7395

ŚWIEŻO ODNOWIONE
Ogrzewane 3-4 pokojowe mieszkanie. Umieblowane, lub nie. Blisko Pulaski-Lawrence.
539-3089 w jęz. ang. po 8 PM

Vicinity
63rd - Kedzie
Very nice 1 bdr apt. \$325 a month, heat and appl. incl. Off street parking.
Steadman Realty 476-2922

MIESZKANIE w basemencie, 2 po koje, kuchnia, łazienka dla 2 osób. Tel.: 282-1353

MIESZKANIE do wynajęcia. Okolice Władysławowo. Tel. 282-0473.

4025 W. MELROSE (3200 W.)
2½ and 3½ room apts, newly remodeled kitchen and bath, range and fridge-heated, decor, laundry facs. in bldg, close to shopping and trans.
544-3699.

3917 W. ADDISON
2½ and 3½ apts newly remodeled kitchen, deluxe bath, range and refrigeration, heated, newly decorated, laundry facs. in bldg, close to all shopping and trans.
544-3690

4400 N. — 3800 W.
3½ pokojowe, 1 sypialniowe, karpety, ogrzewane, piec, lodówka, nowoczesna łazienka. \$410 i \$425 plus security deposit. Od zaraz. Wymagany dobry rekord finansowy.
Tel.: 267-7517

2 BDR. APT.
heat, cooking gas inc. appl. incl. Near Oak Park & Irving Park. \$450 plus sec. dep. Children OK. No pets.
Tel: 889-5794

5 POKOJOWE mieszkanie z 3 sypialniami. Okolice Central-Diversey. 622-8737.

BELMONT-KOSTNER

Duże 4 pokojowe mieszkanie z 1 sypialnią, ogrzewanie i gorąca woda włączona w czynsz, od 1 października. Po szczegółowe informacje dzwoń do Krystyny:
775-7200

W KONDOMINIUM

Z Pralnią umieblowane mieszkanie do wynajęcia od zaraz. Okolice — Jackowo.
252-9613

LADNE MIESZKANIE

"STUDIO APT."

Umieblowane w budynku apartamentowym. Niski depozyt. Dzwonić codziennie. Od 8 rano-9 wiecz., oprócz niedziele.
489-6623

★ Rozmaite

TOWARY NIEZBEDNE DLA POWRACAJĄCYCH DO POLSKI

—Transformatory. Posiadamy transformatory do wszelkich urządzeń np. piec mikrofalowy, magnetowid, magnetofon, suszarka.

—Aparaty fotograficzne automatyczne z wbudowaną lampą błyskową od \$25 w zwyż (Pentax, Konica, Canon, Yashica, Ikon, Konin, Minolta).

—Filmy kolorowe po cenach niższych niż w Polsce.

—Telefony na polski system od \$6 w zwyż. Posiadamy także telefony bezkabelne 110/220V.

—Magnetofony dwu kasetowe 110/220V z radiem stereofonicznym.

—Wykrywacze radaru, gry elektroniczne, wieczne pióra chińskie, piórniki, linijki z kalkulatorem słonecznym, słoneczne kalkulatory naukowe, zapalniczki, naterie do ładowania i prostowniki 110/220V, lornetki, wspinaczkę, różniące któreś w cenniku.

—ATLANTIC—zegarki szwajcarskie od \$30 w zwyż, zegarki elektroniczne, digiupisy z zegarkiem, elektroniczne breloczki do kluczy kredki i mazaki, kosmetyki.

—Wywołujemy w ciągu 24 godzin filmy; (24 zdjęcia, \$3.95, 36 zdjęć \$5.95).

—Po najniższych cenach, oferujemy wyroby ze złota i srebra. Posiadamy wszelkie koralce oraz wyroby ze złota i koralu.

Zapraszamy od 11-8-ej

GOLDMART

3113 N. Milwaukee

Tel. 463-5583

P.S. Skupujemy wszelkie wyroby ze złota i srebra.

1 SEARS COLD SPOT

UPRIGHT FREEZER

15.9 cubic feet. As is \$75.

Tel. 389-5097

SPRZEDAM ŁADNĄ

SUKNIE ŚLUBNĄ

Z dodatkami model '89. Roz. 7.

490-1256 Pytać o Beatę

KUCHNIE elektryczną sprzedam,

4 palnikowa. Tel. 780-8540.

★ Interesy

**ZAKŁAD SZEWSKI
NA SPRZEDAŻ**

W pełni wyposażony. Na przedmieściach Chicago. Dobre zarobki. Potrzebny również szewc.
TEL. 484-7763

**SPRZEDAM HOTEL
W LAKE GENEVA**

Bardzo dobrze utrzymany. Dobry dochód. Kryty basen. Cały rok otwarty, z możliwością dobudowy 30 pokoi i 2 kortów tenisowych. Tylko 1 godzina i 15 minut od Chicago. Przy bardzo ładnym jeziorze. Bardzo dobry interes dla rodziny. Dzwonić od 7 rano do 4 pld.
777-3068

★ OWOCE

**Czas Na Zrywanie Jablek
W FAIR LAWN FARM**

Łatwy dostęp, niskie drzewa, wiele odmian. \$7 za kosz. Squash, dynie i sok jabłkowy.

Wybory Do Lokalnych Rad Szkolnych

Jutro i Pojutrze Uplywa Termin Zgłaszania Kandydatur!

Z najnowszych statystyk władz oświatowych, tzn. Centralnej Rady Szkolnej wynika, że w jednej trzeciej szkół podstawowych brakuje kandydatów z ramienia rodziców do obsadzenia wszystkich sześciu miejsc przeznaczonych właśnie dla rodziców w lokalnych radach szkolnych. Jeśli zaś chodzi o szkoły średnie to aż w 40% brakuje kandydatów ze strony rodziców.

Jak wiadomo termin składania kandydatur upływa już jutro o godz. 3 po południu w szkołach podstawowych i pojutrze o tej samej porze w szkołach średnich.

Najgorsza sytuacja pod względem wysuwania kandydatur do lokalnych rad szkolnych panuje w dzielnicach zamieszkiwanych przez klasę średnią, tj. północnym zachodzie, południowym zachodzie oraz na południowych krańcach dzielnicy południowej.

Nieco pocieszające jest to, że teraz, a więc w ostatniej chwili dużo ludzi zgłasza się do szkół wyrażając chęć kandydowania bądź pracy społecznej.

A oto dane liczbowe, uzyskane wczoraj po godz. 2 po poł.:

— W całym mieście na 3,252 miejsc zarezerwowanych w lokalnych radach szkolnych dla rodziców zgłosiło się w sumie 3,918 osób, przy czym w 19 szkołach nie ma w ogóle żadnych kandydatów, a w niektórych jest po kilku na jedno miejsce, jak np. w Carter Elementary, przy 5740 S. Michigan.

W rezultacie dostępnych danych liczbowych, stwierdzono, że wybory demokratyczne, w zdrowym duchu konkurencji odbędą się w 54% szkół podstawowych i 46% szkół średnich — 1,324 reprezentantów dzielnic ubiega się o 1,084 miejsca. Należy jednak zaznaczyć, że w 69 szkołach w ogóle brak jest kandydatów w tej grupie a np. w Ogden Elementary jest aż 21 kandydatów na dwa przeznaczone dla przedstawicieli dzielnic miejsca.

— Na miejsca z ramienia nauczycieli, w liczbie 1,084, zgłosiło się 1,443 nauczycieli, ale w 49 szkołach żaden nauczyciel nie wysunął swej kandydatury, a w Steinmetz High, 3030 N. Mobile aż 12 nauczycieli zgłosiło swe kandydatury na dwa przeznaczone dla nauczycieli miejsca w radzie szkolnej.

Nowy System Jest Lepszy!

Zgłoszenie projektu ustawy o reformie oświaty zostało poprzedzone latami przygotowań. A oto niektóre powody sprawiające, że nowy system jest lepszy:

- Szkoły same podejmują decyzje ich decyzje. Rodzice, okoliczni mieszkańcy, nauczyciele i dyrektor szkoły współpracują przy decydowaniu o tym, co będzie się działo w szkole.
- Do nich należy stwierdzenie, co jest dobre dla ich szkoły.
- Rola dyrektora szkoły uległa zmianie. Dyrektorzy mają większą kontrolę nad kadrami szkół i selekcją nauczycieli. Jednak dyrektor, który nie wywiązuje się ze swoich obowiązków, musi się "rozliczyć" przed Lokalną Radą Szkolną. Dyrektor jest odpowiedzialny wobec Rady.
- Nauczyciele mają możliwość działania, ale muszą wykazywać się wynikami pracy. Będą oni mogli brać udział w decyzjach w ramach Lokalnej Rady Szkolnej (LRS) oraz zgłaszać swoje opinie dyrektorowi i Radzie w zakresie problematyki nauczania. Jednak muszą oni ubiegać się o przyjęcie do pracy w szkole, która ma wolne miejsca i podlegają selekcji ze strony dyrektora. Dyrektor będzie miał prawo

— Tylko 31 uczniów szkół średnich wysunęło swe kandydatury na 71 miejsc przewidzianych właśnie dla uczniów. W wielu szkołach średnich nie zgłosił się ani jeden kandydat, a w Washington High, 3535 E. 114th zgłosiło się aż 5 kandydatów.

W 12 szkołach nie zgłosiło się w ogóle żaden kandydat — ani z ramienia rodziców, ani z ramienia dzielnicy czy nauczycieli i uczniów: Austin High, 231 N. Pine; Cook Elementary, 8150 S. Bishop; Esmond Elementary, 1865 W. Montvale; Guggenheim Elementary, 7141 S. Morgan; Hancock Branch, 4530 W. 79th; Hay Branch, 849 N. Leamington; Hedges Branch, 5017 S. Hermitage; Hilliard Adult, 6433 S. Stewart; Lane Tech, 2501 W. Addison; Near North Special Ed., 739 N. Ada; Prosser Vocational, 2148 N. Long i Volta Elementary, 4950 N. Avers.

A oto szkoły, gdzie nie ma żadnych kandydatów z ramienia rodziców: Bass, 1140 66th; Columbus, 1003 N. Leavitt; Hammond, 2819 W. 21st; McLaren Occupational, 3545 W. Fulton; Prescott, 1632 W. Wrightwood; Ravenswood, 4332 N. Paulina i Taft High, 6545 W. Hurlbut.

I na końcu podajemy listę szkół, gdzie nie zgłosił się ani jeden kandydat z ramienia dzielnicy.

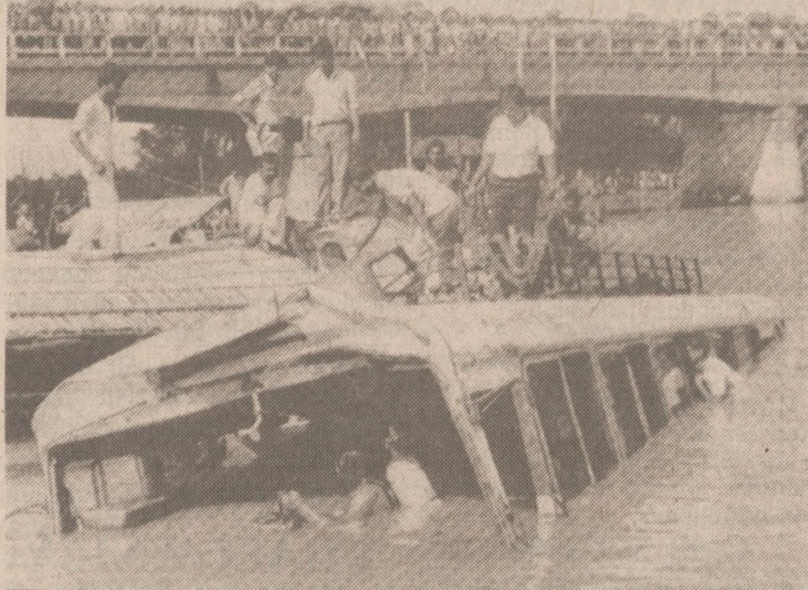
- District 1: Bridge, Burbank, Garvey, Lyon, Prussing.
- District 2: Goudy, Mayer, Inter American.
- District 3: Linne, Lowell Branch, Mitchell, Monroe, Piccolo Elementary, Stowe, Diego.
- District 4: Brown, Gladstone, Grant, Herbert, L. Armstrong.
- District 5: Burns, Davis, Gary, Gunsaulus, Gardenas, Plamondon, Whitney, Whittier, Paderewski.
- District 6: Einstein, McCosh, Sheridan, Ray, Raymond, Ward, Williams.
- District 7: Fulton Branch, Libby, Raster Branch, Tonti.
- District 8: Hope.
- District 9: Bradwell, Burnham, Revere, Taylor.
- District 10: Turner-Drew, Metcalfe, Kohn.
- District 11, high schools: Flower Vocational, Richards Vocational, Gage Park, Englewood, Northside Center, Chicago H.S. for Agriculture, Collins i McLaren Occupational. (ao)

usuwać złych nauczycieli w pierwszej kolejności.

— Więcej pieniędzy będzie dostępnych dla dzieci z rodzin o niskich dochodach. Fundusze, które mają "podażać" za dziećmi z biedniejszych rodzin do ich szkół, będą obecnie wpływać bezpośrednio do tych szkół. Dotychczas większość tych pieniędzy była używana do zasilania innych części systemu szkolnego, łącznie z Centralną Radą Szkolną.

— Ograniczenia w Centralnej Radzie. Ustawa przewiduje obcięcie wydatków Centralnej Rady Szkolnej do wysokości przeciętnych kosztów w stanie. Zaoszczędzone pieniądze zostaną przekazane szkołom. Także wiele zadań, które były realizowane przez centralną radę z niezadowolającymi wynikami, zostało przekazywanych miejscowym szkołom.

— Realizacja reformy szkolnej będzie troskliwie nadzorowana. Aby upewnić się, że pierwszy okres wprowadzania reformy przebiega pomyślnie i bez zakłóceń, Zarząd Finansowy Szkół będzie śledził kolejne etapy realizowania reformy przez pięć najbliższych lat. (kc)

W południowo-zachodnim Bangladeszu przepełniony autobus spadł z mostu do rzeki. Przynajmniej 33 osoby zginęły, a 11 odniosło obrażenia. Na zdjęciu, nurkowie wylawiają z wody ciała ofiar katastrofy. (Reuter)

Biali Policjanci Skarżą o Dyskryminację Rasową

Na Liście Pozwanych:
Szef Policji LeRoy Martin Oraz Władze Chicago

Sześciu chicagowskich policjantów patrolowych wytoczyło w sądzie sprawę o dyskryminację rasową, władzom miasta i Wydziałowi Policji. Biali funkcjonariusze utrzymują w swym pozwie, że na egzaminie na detektywa zastosowano wobec nich odmienne, zawyżone kryteria.

Jak twierdzą biali policjanci, musieli pokonać o wiele większe przeszkody — niż przedstawiciele Latynosów i Murzynów — aby zakwalifikować się do drugiego etapu egzaminu na detektywa.

Carol Majeskie, Julie Johnson, Carol Zancha, Nancy Bringe, Marie Jacobson i John Gargul oświadczyli, że na teście udzielili wystarczająco dużo — albo ponad normę — właściwych odpowiedzi ale zmieniono tylko dla ich grupy kryteria, aby nie dopuścić do drugiego etapu egzaminów. Na dodatek — wg w/w funkcjonariuszy — umyślnie nie sporzą-

dzono nagrania video z przebiegu egzaminów, po to aby nie istniały żadne dowody postępowania niezgodnego z prawem.

Strona skarżąca domaga się w swym pozwie — złożonym w ub. piątek w Rejonowym Sądzie Federalnym — o wydanie nakazu, który zmusiłby Wydział Policji do ujawnienia wszystkich metod oceny rezultatów. Sześciu białych policjantów domaga się również, aby sędzia federalny wydał nakaz nagrywania na video przebiegu każdego egzaminu.

Reprezentujący policjantów adwokat, Kimberly Sutherland stwierdziła, że tego samego rodzaju manipulacje wynikami testów, zastosował Wydział Policji w przypadku egzaminu na porucznika w latach 1987-88. Sprawa ta nie została jeszcze rozstrzygnięta. (ao)

W Chicago Tylko Praktykował ...

Chicago. (ST) — Agenci federalni oznajmili dziennikarzom, że w przypadku 34-letniego Armanda Moore'a, jego przestępcza działalność w Chicago była niejako próbą generalną przed poważną operacją w efekcie której sprytny Moore miał oszukać jeden z banków w Detroit na \$400 mln.

Wpadka Moore'a w Chicago — zdaniem policji — nauczyła go bardzo wiele, ale tylko pod względem "jak uniknąć dalszych błędów" w przestępczym procederze.

W środowisku znany pod przewiskiem "The Chairman," Moore próbował oszukać First National Bank of Chicago na sumę \$69 mln. Wszystko za sprawą doskonałych pomysłów o przelewach bankowych, fałszywych kontaktach, referencjach kredytowych itp.

Gdy "rozpracowany" trafił do miejskiego więzienia w naszej metropolii, nie marnował bynajmniej czasu na nieproduktywne pogaduszki z towarzyszami niedoli. Wykorzystując do tego swoją przybraną siostrę — tajemniczo współpracującą z agentami federalnymi — starał się za \$20 tys. przekupić strażnika więziennego i jego żonę.

Za pomoc w ucieczce z Metropolitan Correctional Center obiecał parze znacznie więcej, \$20 tys. stanowiło niejako przedpłatę — resztę wspólnicy Moore'a mieli otrzymać po skoku planowanym w Detroit.

Agenci FBI obecnie studiują taśmy z nagranymi rozmowami telefonicznymi, w czasie których "The Chairman" sondował rynek detroicki i upewniał się przez swoje wtyczki w tym mieście, żeby właściwi pracownicy jednego z tamtejszych banków byli odpowiednio "nagrywani" przed mającym nastąpić skokiem.

A chodziło o sumę naprawdę niebagatelną — \$400 mln. Tyle to miało paść łupem genialnego Moore'a i jego wspólników. Prowadzone śledztwo wykazało, że Moore pozakładał w różnych miejscach świata (!) wiele kont bankowych z myślą o późniejszych manewrach sumą "wycy-

ganioną" od instytucji finansowej w stanie Michigan.

Zarówno prokurator jak i przedstawiciele policji są przekonani, że misterny plan Moore'a miał bardzo duże szanse powodzenia gdyby nie "przeciek" informacji przez więziennego informatora. Naturalnie, 28-letni strażnik więzienny Randy Glass oraz jego 25-letnia małżonka Stephanie zostali postawienie w stan oskarżenia.

Armand Moore urodził się w Chicago. Szkoły średniej nie ukończył. Po pewnym czasie przeniósł się do Detroit, gdzie swoją niewątpliwą inteligencję i spryt wykorzystuje do popełniania przestępstw finansowych na dużą skalę.

Wkrótce przyznaje się do zorganizowania planu oszukania kilku kompanii lotniczych na sumę blisko \$200 tys. A wszystko przy pomocy "założenia banku", nieistniejącej instytucji, która — jakżeby inaczej — wystawia Moore'owi fałszywe kredyty umożliwiające mu dokonanie transakcji kupna odrzutowca!

Skazany na osiem lat pozbawienia wolności, "The Chairman" opuścił warunkowo więzienie w 1986 roku. Okres próbny kończy się w 1988 roku, w kwietniu.

Jednak na początku ubiegłego roku Moore zostaje ponownie aresztowany, tym razem za oszustwo dokonane na sprzedawcy luksusowych samochodów w Northbrook. Moore musiał bowiem poruszać się niezawodny pojazdem, więc ponownie swymi "nieograniczonymi kredytami" zbałamucił dealera i nabył ni mniej ni więcej tylko ... Rolls Royce'a.

Parę dni temu, sędzia federalnego sądu rejonowego w Chicago, Harry Leinenweber ogłosił, że Armand Moore może za kaucją opuścić więzienie. Moore, za usiłowanie narażenia na blisko \$70-cio mln straty First National Bank of Chicago, został skazany na 10 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Uśmiechnięty i pewny siebie "The Chairman" wcale nie przejął się wysokością kary. Grzecznie podziękował sędziemu za umożliwienie mu "spędzania czasu z rodziną i zajęciem się paru innymi sprawami."

A może na wolności zaplanuje kolejny skok, tym razem z "pewniejszymi" i mniej gadatliwymi współpracownikami? ... (bb)

Hynes Apeluje o Składanie Odwołań

Od Wartości Szacunkowej Nieruchomości

Asesor pow. Cook Thomas C. Hynes ponownie zaapelował do właścicieli domów na północnych i północno-zachodnich przedmieściach aby składali odwołania od szacunkowej wartości nieruchomości. Hynes podkreślił, że z apelacjami nie należy czekać aż przyjdą rachunki z tytułu podatku od nieruchomości, bo wtedy będzie za późno.

Pełnomocnik asesora d/s kontaktów z mieszkańcami pow. Cook — Dick Vanecko ostrzegł, że nie zawsze duży skok w wartości szacunkowej jest wystarczającym uzasadnieniem do apelacji. W wielu przypadkach — wg Vanecko — może on odzwierciedlać rzeczywisty wzrost wartości domów na rynku nieruchomościowym.

Chicagosi adwokat, Thomas J. McNulty specjalizujący się w sprawach nieruchomościowych oświadczył, że najczęściej podstawą do odwoływania się od wartości szacunkowej są błędy komputerowe oraz zastosowanie przez władze powiatu Cook niejednakowych kryteriów przy wyznaczaniu wartości szacunkowej.

Spśród najczęściej zdarzających się pomyłek komputera, McNulty wymienia błędy w charakterystyce nieruchomości, jak np. niewłaściwa liczba sypialni, łazienek czy komin-

ków.

Jeśli zaś chodzi o apelację w oparciu o niejednakowość kryteriów oszacowania to McNulty radzi porównać posiadany dom z analogicznym domem w sąsiedztwie, mającym niższą wartość szacunkową.

Właściciele domów z przedmieść, ubiegający się o obniżenie wartości szacunkowej powinni złożyć swe odwołania w jednym z następujących biur asesora pow. Cook, Thomasa C. Hynes:

Śródmieście Chicago: 118 N. Clark, 3 piętro (443-7550).

Rolling Meadows: 2121 Euclid, pokój 237 (818-2444).

Skokie: 5600 Old Orchard Rd., pokój 149 (470-7237).

Maywood: 1500 Maybrook Sq., pokój 005 (865-6032).

W każdym, z w/w biur personel asesora poinformuje jak składa się odwołania.

W ub. r. ok. 34 tys. właścicieli domów w pow. Cook złożyło odwołania od wartości szacunkowej, z czego "znaczna liczba" podała — wg słów Hynesa — została rozpatrzona pozytywnie.

Równocześnie Hynes przyznał, że jego biuro nie prowadzi żadnej statystyki odwołań od wartości szacunkowej. (ao)

Odważna Akcja Byłego Agentu IRS

Emerytowany agent urzędu podatkowego IRS — Richard M. Johnson postanowił rozpracować metody, przy pomocy których handlarze narkotyków kamuflują swe dochody z nielegalnego procederu czyli tzw. "money laundering" (dosł. "pranie pieniędzy").

Richard M. Johnson

W tym celu przez ostatnie 9 miesięcy Johnson udając wysłannika handlarza narkotyków, zdobył dowody rzeczowe na rzecz domniemanej nielegalnej działalności Leonarda Kellera ze Skokie — właściciela 67 kas "currency exchange." Brawurowa akcja Johnsona doprowadziła do postawienia w stan oskarżenia Kellera oraz dziesięciu innych osób.

Johnson rozpoczął swą działalność 20 czerwca, 1988 r. Zaczepił po prostu Kellera mówiąc, że reprezentuje pewnego handlarza kokainy, który chciałby zatrzeć ślady prowadzące do źródła posiadanej gotówki. Johnson ujawnił "w tajemnicy" Kellerowi, że pieniądze pochodzą ze sprzedaży wielu ton kokainy.

Zgodnie z oświadczeniem Johnsona oraz aktem oskarżenia — Kellera zgodził się na nierejestrowanie

przekazów pieniężnych, opiewających na sumy powyżej 10 tys. dol. (Jak wiadomo, prawo federalne wymaga skrupulatnego rejestrowania sum powyżej 10 tys. dol.).

Jak zeznał Johnson — udało mu się "wyprać" z pomocą Kellera i innych oskarżonych 1,214 przekazów pieniężnych — każdy przeciętnie na 15 tys. dol.

Na pytanie, czy się bał, prowadząc tego rodzaju akcję, Johnson odpowiedział, że "praca była niezwykle ekscytująca i obfitowała w "momenty."

Zdaniem lokalnych komentatorów, Johnson jest człowiekiem o niezwykłej odwadze. W tym samym czasie, gdy "rozpracowywał" Kellera pełnił również rolę świadka koronnego w sądzie federalnym używając tego samego pseudonimu, co w sprawie "prania pieniędzy" — "Dick Jones."

Za przestępstwa przypisywane Kellerowi, grozi kara pozbawienia wolności w wymiarze do 365 lat i 28 mln dol. grzywny. (ao)

Ponieśli Śmierć w Wyniku Pożaru

W poniedziałek rano, mężczyzna i 4 dzieci rasy czarnej ponieśli śmierć w pożarze, który wybuchł w 1½-piętrowym drewnianym domu na południu miasta przy 319 W. 108th Pl.

Przyczyna pożaru nie jest jeszcze znana. Śledztwo jest w toku. (ao)

Związek to wielka republika Polaków Amerykańskich, republika demokratyczna, to ciało zbiorowe nas wszystkich, którzy chcą dla Polski, dla Polonii amerykańskiej pracować, którzy wierzą, że w czynie leży przyszłość i dobro wspólne, którzy w gromadzie widzą siłę.

Jeśli nie kandydujesz do lokalnej rady szkolnej, nie narzekaj na niski poziom oświaty ...

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery
25 września 1989
0 1 8

Pick 4
25 września 1989
1 6 6 6

LITTLE LOTTO Poniedziałek, 25 września 1989 **08 11 15 34 35**

LOTTO Sobota, 23 września 1989 **03 04 05 23 32 38**